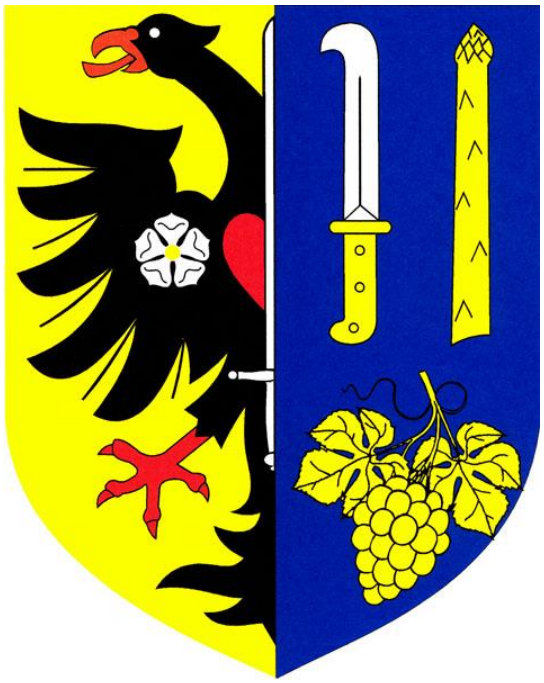

Program rozvoje obce

TRBOUŠANY

2017 - 2026

Listopad 2016
Verze č. 1

OBSAH 2
ÚVOD 3
1. ANALYTICKÁ ČÁST - CHARAKTERISTIKA OBCE 3
1.1 Území 3
1.2 Historické souvislosti 5
1.3 Obyvatelstvo 8
1.4 Hospodářství a situace na trhu práce 11
1.5 Využití půdy a zemědělství 12
1.6 Cestovní ruch 13
1.7 Infrastruktura 13
1.7.1 Technická infrastruktura 13
1.7.2 Dopravní infrastruktura 14
1.7.3 Dopravní obslužnost 15
1.8 Vybavenost 15
1.8.1 Bydlení 15
1.8.2 Školství 15
1.8.3 Zdravotnictví 16
1.8.4 Sociální služby 16
1.8.5 Vybavenost komerčními službami 16
1.8.6 Spolková činnost 17
1.8.7 Kultura a sport 18
1.9 Životní prostředí 20
1.10 Správa obce 22
2. VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST 24
2.1 SWOT analýza 24
2.2 Dotazníkové šetření a jeho metodika 25
2.2.1 Vyhodnocení dotazníkové šetření 25
2.2.2 Zobrazení výsledků dotazníkového šetření pomocí grafů 27
3. NÁVRHOVÁ ČÁST 32
3.1 Strategické vize 32
3.2 Strategické cíle 32
3.3 Opatření a aktivity 33
Seznam obrázků, tabulek a grafů 37
Příloha č. 1 Dotazník 39
Příloha č. 2 Významná data obce Trboušany 43

ÚVOD

Program rozvoje obce Trboušany (dále jen „PRO“) je střednědobý strategický rozvojový dokument, jehož cílem je definovat prioritní oblasti rozvoje obce v předem stanoveném časovém horizontu. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce, jež je zakotvený v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Bude sloužit jako podklad pro činnost vedení obce a při přípravě projektů a rozvojových aktivit. S ohledem na zavedené postupy Evropské unie byly stanoveny priority pro období let 2017-2026.

Program vychází z analýzy demografické a socio-ekonomické situace v obci a zohledňuje názory obyvatel a jejich představitelů. Hlavním garantem za obec Trboušany byla místostarostka obce Ing. Věra Chrástová, mezi dalšími spoluautory byli členové zastupitelstva Bc. Jan Chrást a Ondřej Kotásek a dále pak z řad občanů Ing. Ludmila Kloudová, Mgr. Lenka Krmelová a Mgr. Vladimíra Kotásková. Do procesu tvorby „PRO“ byla také zapojena veřejnost, která se prostřednictvím dotazníkového šetření podílela na formování výsledné podoby tohoto dokumentu.

„PRO“ má zajistit prosperitu obce Trboušany, uspokojit potřeby jejích obyvatel a stanovit vizi pro život v obci do budoucna. Současně podává veřejnosti přehled o plánovaných investičních aktivitách obce a lze na něj odkazovat při podávání žádostí o dotace, úvěry či příspěvky, a lépe tak prosazovat zájmy Trboušan a jejich občanů.

1. ANALYTICKÁ ČÁST - CHARAKTERISTIKA OBCE

Analytická část shromažďuje základní fakta o obci Trboušany a obsahuje komplexní zhodnocení situace v obci, čímž poskytuje srovnatelný informační základ. Vyhodnocovány jsou zde zejména údaje z oblastí jako území, obyvatelstvo, hospodářství, infrastruktura, vybavenost, životní prostředí a správa obce. Na základě těchto poznatků o obci jsou následně v části návrhové formulovány vize, opatření a investiční aktivity.

1.1 Území

Obec Trboušany leží v Jihomoravském kraji v nejjižnější části okresu Brno – venkov, kde se již dotýká hranice okresu Znojmo. Katastrální území patřící k obci zaujímá rozlohu 554,9 ha. Obec spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Ivančice a je členem dobrovolného svazku obcí Vodovod – svazek obcí Pravlov, Trboušany, Němčičky, Kupařovice. V roce 2013 se obec stala členem místní akční skupiny MAS Podbrněnsko.

Obrázek č. 1: Panoramatický pohled na obec Trboušany

Zdroj: Vlastní

Obec leží v západní části Dyjsko-svrateckého úvalu, její průměrná nadmořská výška je 187 m n. m. Trboušany jsou vinařská obec patřící ke Znojemské vinařské podoblasti.

Významnou část území obce tvoří lužní les „V olších“ (4,85 ha), který byl 11. 12. 1980 vyhlášen přírodní památkou a stal se tak chráněným územím. Důvodem ochrany bylo zachování unikátního společenstva pahorkatinného lužního lesa (tzv. měkkého luhu) s převažujícím zastoupením vrby bílé, olše lepkavé, topolu bílého, topolu černého i ostatních dřevin přirozené skladby prostorově i druhově diferencovaného, tvořícího vhodný biotop především pro vzácné a zvláště chráněné druhy ptáků.

Obec Trboušany sousedí na severu s katastrálním územím obce Nové Bránice, na severovýchodě s městem Dolní Kounice, na východě s obcí Pravlov, na jihu s obcí Kupařovice, na západě s městem Moravský Krumlov, kde hranici tvoří zároveň hranice Krumlovského lesa a na jihozápadě má největší společnou hranici s katastrálním územím obce Jezeřany – Maršovice.

Nejvýznamnější současné i historické vazby jsou díky spádovosti v první řadě směřovány na město Dolní Kounice a dále na obec Pravlov, hlavně vzhledem ke členství v dobrovolném svazku obcí, který má své sídlo právě v Pravlově.

Obcí prochází silnice třetí třídy, číslo III/39519, která se pod obcí Trboušany napojuje na silnici třetí třídy III/40014 vedoucí z Brna do Miroslavi a v Dolních Kounicích na silnici druhé třídy II/395 vedoucí z Pohořelic do Ivančic. Necelých 8 km východním směrem u obce Bratčice je sjezd na rychlostní komunikaci R52 Brno – Mikulov.

Obec Trboušany je od jihomoravské metropole vzdálená 25 km a díky popsané silniční síti tam cesta autem trvá přibližně 30 minut v závislosti na hustotě provozu a denní době.

Obrázek č. 2: Poloha katastrálního území obce Trboušany

Zdroj: www.mapy.cz

1.2 Historické souvislosti

Přesnou dobu vzniku obce Trboušany neznáme, ale je jisté, že na jejím území figuroval lidský faktor již v dávné minulosti. Svědčí o tom celá řada nálezů kamenné industrie z období lovců mamutů, hroby, keramika a ozdoby z doby bronzové. K archeologickým nálezům potvrzujících tento fakt dochází při nejrůznějších zemních pracích dodnes.

První písemná zmínka o obci Trboušany (německy *Pausche, Pauscha* nebo později i *Bausche*) je v Brněnských půhonných knihách uvedena v roce 1522. Dále je jmenována při výčtu majetku prodávaného šlechtici Jiřímu Žabkovi z Limberka po zániku kláštera Rosa Coeli v Dolních Kounicích, tedy po roce 1527. Naše obec pak byla po dlouhá staletí součástí dolnokounického panství, a to až do vzniku samostatné republiky Československé. Mezi nejvýznamnější vlastníky patřil knížecí rod Dietrichsteinů, který majetek panství získal kolem roku 1623 při konfiskaci po porážce na Bílé hoře. Součástí jejich majetku zůstává dolnokounické panství včetně Trboušan až do roku 1862.

Z historických pramenů je známo, že se v obci Trboušany nacházel svobodný dvůr (stojící v místě dnešních domů č. p. 10, 11 a 66). Kolem roku 1624 je jako vlastník uváděn Matyáš Turčič Sedmihradský. Ten jakožto šlechtic, pocházející ze Slovinska, přišel do Kounic po nástupu Habsburků a měl v soukromé državě právě zemanský dvůr "*Trbaussany*". Jakožto spolubojovník císaře Ferdinanda si dal do svého erbu dvojhlavého orla[1] (obr. č. 3). Jeho 3 malé děti, které zemřely v rozmezí et 1924 – 1929, byly pohřbeny v kounickém kostele (po jeho zničení byla náhrobní deska psaná v češtině umístěna do trboušanské české školy - 1882). Během 30. leté války jeho rod vymírá.

Obrázek č. 3: Náhrobní deska zesnulých dětí (1624-1629) Matyáše Turčiče Sedmihradského

Zdroj: Vlastní

Souhrnnou historii obce poprvé popsal v roce 1904 Augustin Kratochvíl v díle *„Vlastivěda moravská – Okres Ivančický“*.

Ten uvádí, že z Krumlovského lesa dříve vytékal potok a v řadě za sebou napájel 3 rybníčky, jak je možné vidět na starých mapách. Střední části obce se dodnes říká „Rybník“. Místní obyvatelé byli převážně zemědělci. Ti, kteří neměli dostatečnou výměru polí, se živili jako řemeslníci. Na počátku 17. století měla obec 22 domů a po Třicetileté válce v roce 1648 jich bylo trvale obydlených jen 14. V roce 1900 je to již 77 domů a 404 obyvatel. Z tohoto

[1] Symbol černého orla je zasazen i do novodobého znaku obce.

počtu bylo 402 Čechů a 2 Němci. Obec si vždy zachovávala český charakter, a to i ve druhé světové válce.

K největšímu nárůstu obyvatel až na počet 450 došlo v době, kdy se naše obec proslavila **pěstováním chřestu** (1880 – 1948). Ten se do Ivančic a celého okolí, tedy i do Trboušan, dostal díky mnichům Paulánského kláštera v Moravském Krumlově. Místní pěstitelé zasílali chřest po celé Moravě, Čechách i do Vídně. V roce 1904 zde bylo založeno *„Družstvo pro pěstování a vývoz chřestu v Trboušanech“*, které fungovalo až do roku 1941 (obr. 4). Budova výpravny chřestu, kterou družstvo vystavělo, je dnes v majetku obce.

Obrázek č. 4: Náhled na původní objednávku chřestu z r. 1904 a Diplom za pěstování chřestu udělený Františku Korberovi z Trboušan v r. 1893

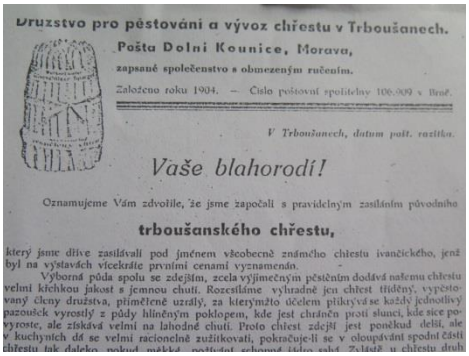
Družstvo pro pěstování a vývoz chřestu v Trboušanech.
Pošta Dolní Kounice, Morava,
zapsané společenstvo s obmezeným ručením.
Založeno roku 1904. — Číslo poštovní spořitelny 106.009 v Brně.
V Trboušanech, datum polit. razítka.
Vaše blahorodí!
Oznamujeme Vám zdvořile, že jsme započali s pravidelným zasíláním původního
trboušanského chřestu,
který jsme dříve zasílávali pod jménem všeobecně známého chřestu ivančického, jenž byl na výstavách vícekráte prvními cenami vyznamenán.
Výborná půda spolu se zdejším, zcela výjimečným pěstěním dodává našemu chřestu velmi křehkou jakost s jemnou chutí. Rozesíláme výhradně jen chřest tříděný, vypěstovaný členy družstva, přiměřeně uzdlý, za kterýmžto účelem přikrývá se každý jednotlivý pazoušek vyrostlý z půdy hliněným pokloperm, kde jest chráněn proti slunci, kde sice povyroste, ale získává velmi na lahodné chuti. Proto chřest zdejší jest poněkud delší, ale v kuchyních dá se velmi racionelně zužitkovati, pokračuje-li se v oloupávání spodní části

DIPLOM
s právem nošení zlaté medaile
ÚSTŘEDNÍ HOSPODÁŘSKÉ SPOLEČNOSTI
PRO KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ,
jejž sbor soudců při mezinárodním výstavním trhu hospodářském r. 1893 přiřkl
firmě
Fr. Korberovi v Trboušanech
za chřest.
Praha v květnu 1893.

Zdroj: Vlastní

V říjnu 1882 byla slavnostně otevřena jednotřídní česká škola. Na její stavbu daroval císař František Josef I. obnos 150 zlatých. Škola byla později rozšířena na dvoutřídní. Dnes je budova využívána jako mateřská školka.

Významná a různorodá byla v minulosti také spolková činnost. Spolků zde bylo více, uvedeme však jen 5 ve své době nejvýznamnějších.

Kolem roku 1880 byl místním rodákem páterem Augustinem Korberem založen *„Čtenářsko-pěvecký spolek“*, který se staral o kulturní činnost a v obci založil knihovnu. Část knih s originálním označením je zde dodnes uschována.

V roce 1919 byla v obci založena *„Jednota Orla Československého“*, která se starala nejen o sportovního ducha obce, ale již v roce 1937 uspořádala historicky první slavnost Vinobraní.

Jako reakce na velký požár v roce 1927 byl v r. 1928 založen *„Sbor dobrovolných hasičů v Trboušanech“*. Na jeho popud byla v roce 1930 zahájena stavba Hasičského domu. Pozemky na stavbu darovali 4 místní občané. Ostatní se podíleli penězi, prací i materiálem. Slavnostní otevření se konalo 28. 6. 1931. Kulturní dům je dodnes chloubou obce.

Obrázek č. 5: Sbor dobrovolných hasičů z r. 1929 a Návrh stavby Hasičského domu z r. 1930

Zdroj: Brožura „Památník SDH v Trboušanech z r. 1942

Po první světové válce byl založen *„Spolek pro vybudování kostela v Trboušanech“*. Jeho výstavba nakonec nebyla uskutečněna. Pořízené vybavení je dnes součástí zvoničky.

Život v obci významně ovlivnily obě světové války. Do První světové války narukovalo z naší obce více jak 100 mužů, z toho jich 13 padlo nebo zemřelo na válečná zranění. Absence všech práceschopných mužů se promítnul do chodu celé vesnice, protože většina z nich pracovala v zemědělství. Na práci tak zůstali pouze staří muži, ženy a děti. Důsledkem toho byl nedostatek všeho a velká bída.

Po Mnichovské dohodě v roce 1938 se Trboušany ocitly přímo na hraniční čáře Sudet. V dubnu 1945 obsadili obec ustupující Němci a ubytovali se v některých domech. Muži byli nuceni kopat na přístupových cestách 3 protitankové příkopy. Občané se schovávali do sklepů, kde strávili poslední měsíc války. Trboušany byly osvobozeny 8. 5. 1945, kdy do obce přijeli ruští Kozáci, před kterými se Němci dali na ústup.

Poválečná léta jsou ve znamení budování socialismu. Bylo založeno JZD, postaven kravín a další družstevní stavby, byla rozšířena místní škola, zavedeno veřejné osvětlení, vyasfaltovány silnice a v akci "Z" postavena prodejna a školní bytovka. Pak nastává na základě politického rozhodnutí (ne z vlastní vůle občanů) postupná integrace k Dolním Kounicím. Nejprve byla v roce 1978 zrušena škola a v roce 1980 obec ztrácí samostatnost a stává se součástí Dolních Kounic. Po roce 1989 žádají Trboušany o své znovuosamostatnění, ke kterému dochází dne 7. 12. 1990 na ustavující schůzi zastupitelstva.

Znak a prapor

Symbolika obecního znaku a obecního praporu vychází z historie obce a z převládajících zemědělských činností. Znak i prapor obce Trboušany byly vytvořeny ve spolupráci s heraldiky na základě studia historických pramenů a mohou být oficiálně užívány od 8. 4. 2001, kdy je schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Znak i prapor byly slavnostně vysvěceny 14. 7. 2001 při příležitosti „Setkání rodáků obce Trboušany“.

Znak **-** Zlato-modře polcený štít, vpravo půl černého orla s červenou zbrojí, majícího na hrudi červené srdce přeložené vztyčeným stříbrným mečem a na křídle stříbrnou růži, vlevo vedle sebe vztyčený stříbrný vinařský nůž se zlatou rukojetí a uťatý zlatý výhonek chřestu, pod nimi zlatý vinný hrozen se dvěma listy.

Prapor **-** List tvoří tři vodorovné pruhy, modrý, žlutý a červený, v poměru 3:2:1. V žerďové části modrého pruhu bílý vztyčený vinařský nůž se žlutou rukojetí, ostřím k žerdi a žlutý uťatý výhonek chřestu. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obrázek č. 6: Znak a prapor obce Trboušany

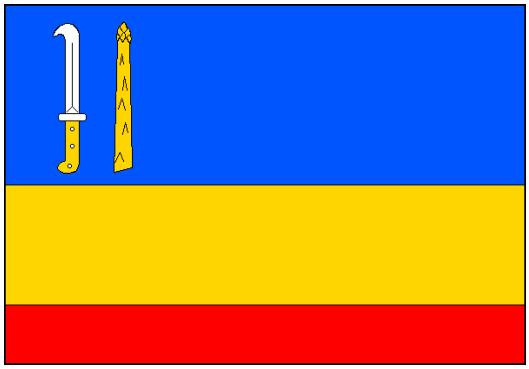

Zdroj: Registr komunálních symbolů

1.3 Obyvatelstvo

V obci Trboušany žije na území o rozloze 554,9 ha celkem 363 obyvatel (k 31. 12. 2014). Hustota zalidnění dosahuje 65,5 ob/km, což je v porovnání s okolními obcemi, či hierarchicky vyššími jednotkami (okres Brno-venkov – 141 ob/km JMK – 163 ob/km), velmi podprůměrná hodnota. Počet obyvatel obce Trboušany klesl za posledních 35 let téměř o 1/6 důsledkem vysoké migrace obyvatel do měst. Z grafu je patrné, že počet obyvatel na přelomu 70. a 80. let dosahoval mnohem vyšších hodnot.

Graf č. 1: Počet obyvatel

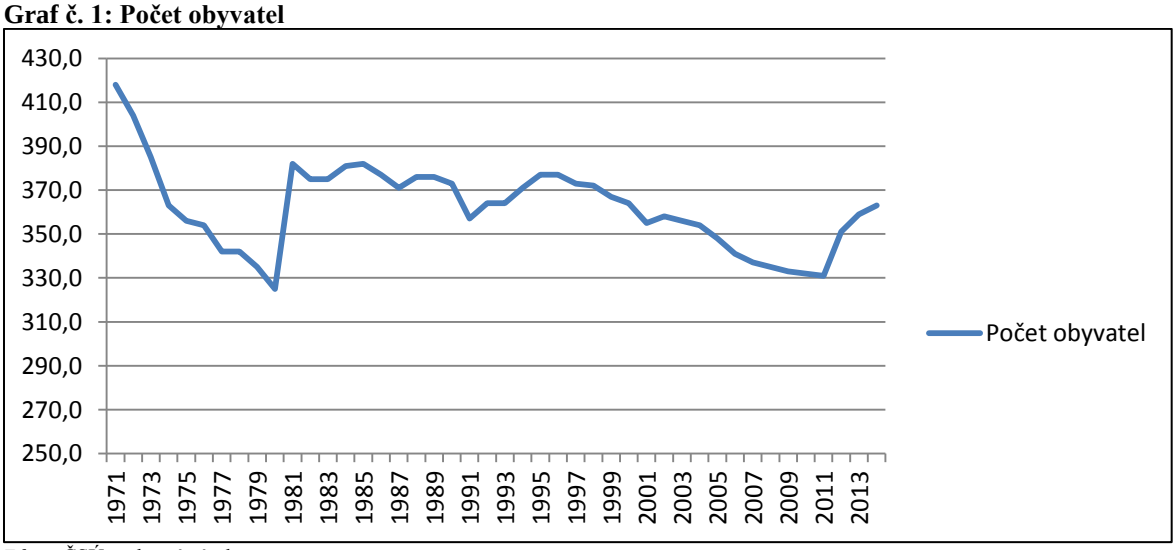

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

Graf č. 2: Složení obyvatel podle pohlaví

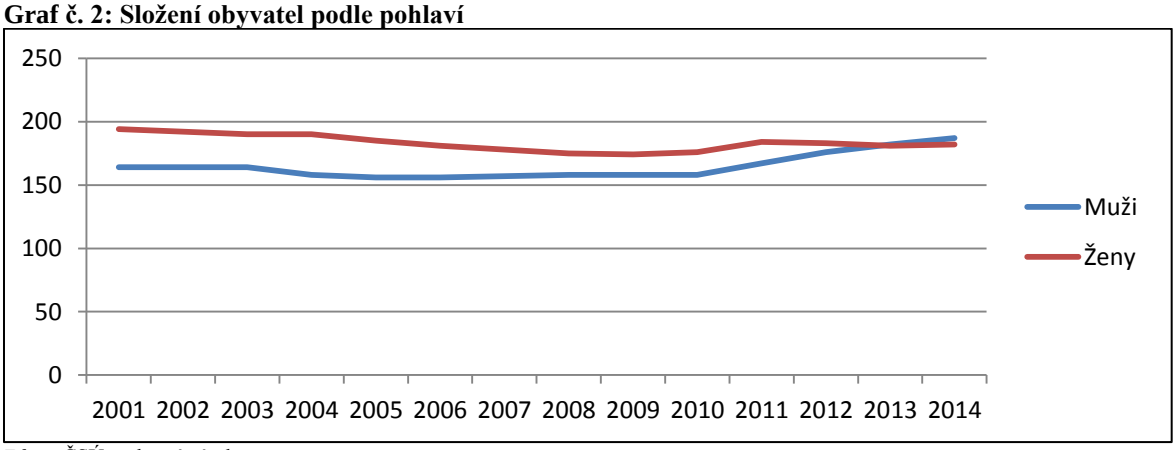

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

Přírůstek přirozený - migrační: počet obyvatel se od 90. let až do dnešních dnů měnil jen minimálně. V roce 2010 byl zaznamenán vysoký přírůstek v obci díky prodeji levných parcel a porodnosti, která je v posledních letech vyšší než mortalita.

Graf č. 3: Porovnání migračního a přirozeného přírůstku

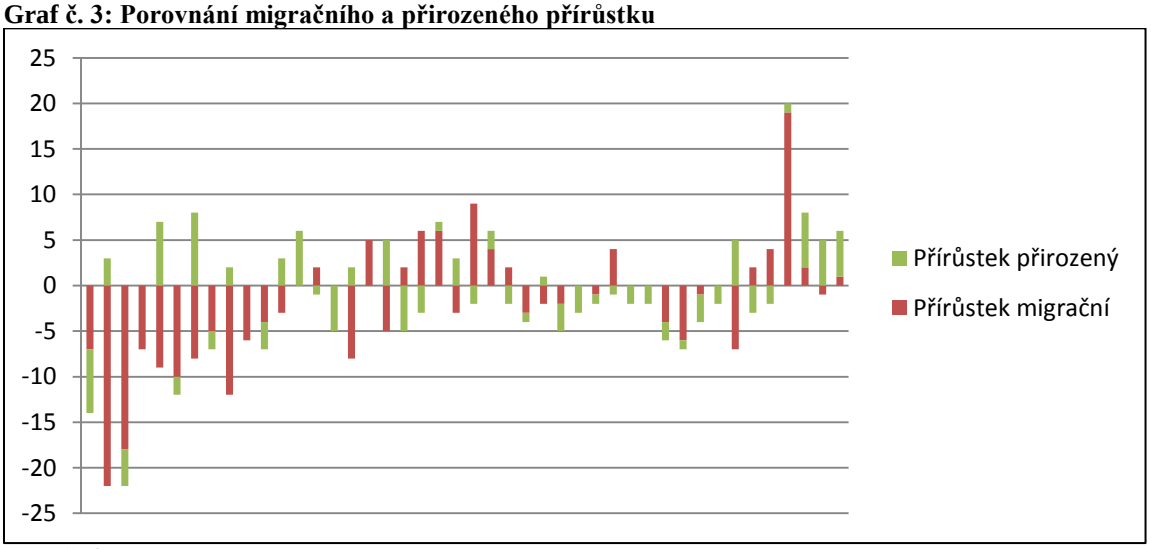

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

Přírůstek celkový: v posledních letech zažívají Trboušany, podobně jako i většina obcí v mikroregionu Ivančicko, drobný přírůstek obyvatelstva, zapříčiněný vyšší porodností i stěhováním obyvatel z měst na vesnice.

Graf č. 4: Celkový přírůstek obyvatelstva

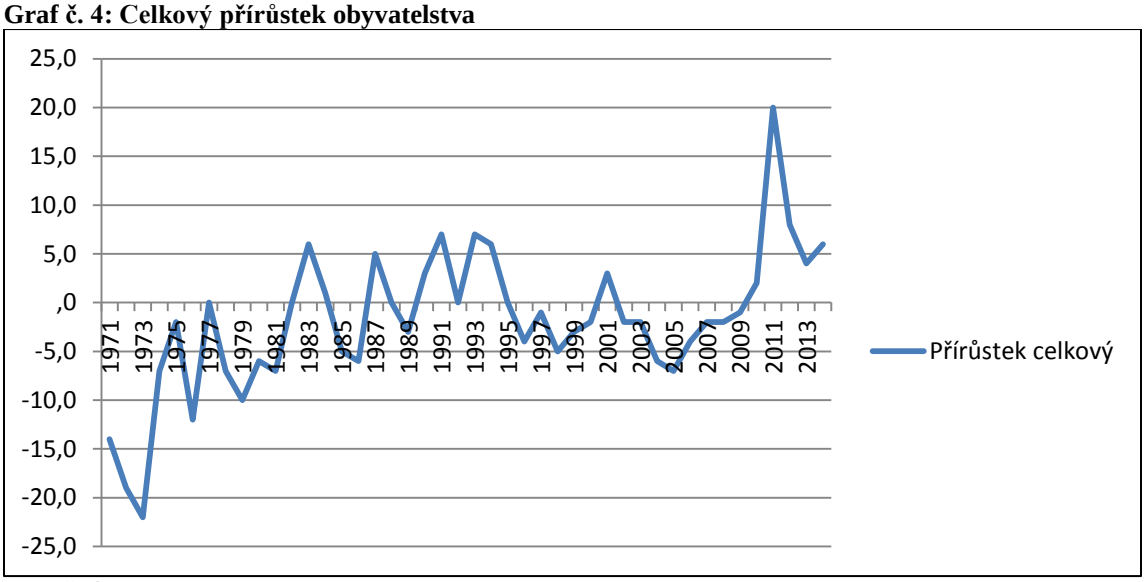

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

Graf č. 5: Celkový přírůstek obyvatelstva v okolních obcích

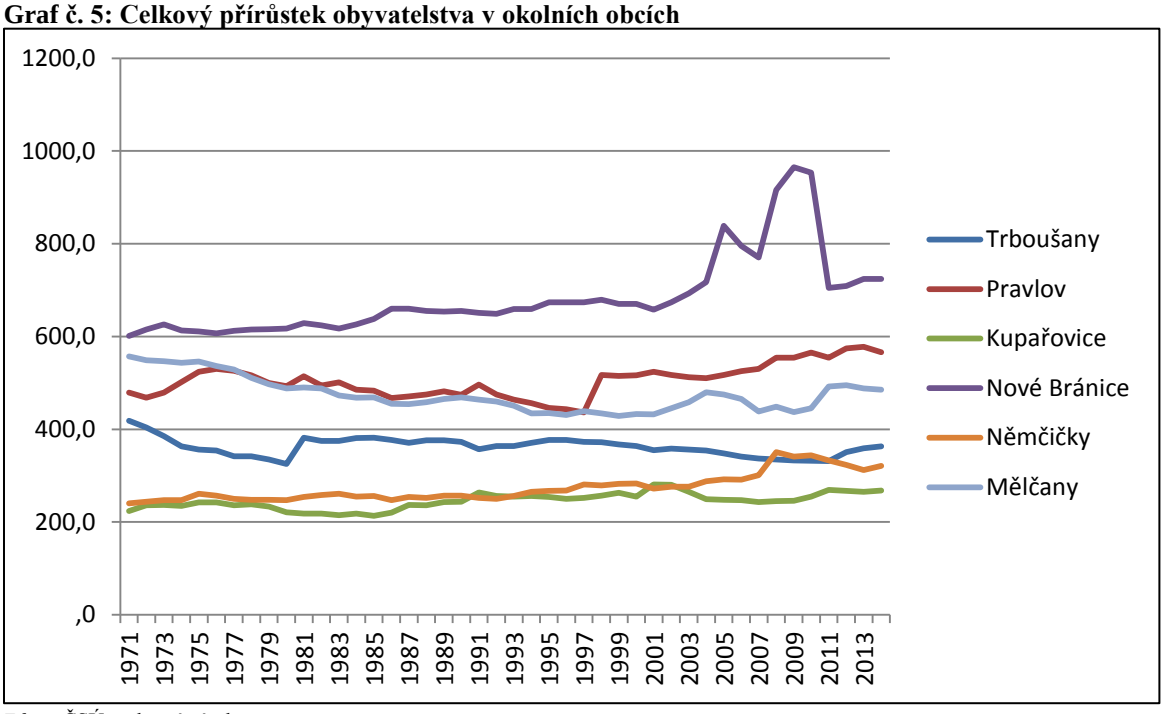

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

Průměrný věk: průměrný věk obyvatel obce Trboušany je, vzhledem k hodnotám Jihomoravského kraje (41,9) i k celé ČR (41,6), podprůměrný (40,2 roků). Nicméně v porovnání s průměrným věkem v Ivančickém mikroregionu je tento výsledek nadprůměrný.

Graf č. 6: Průměrný věk obyvatelstva v mikroregionu Ivančicko

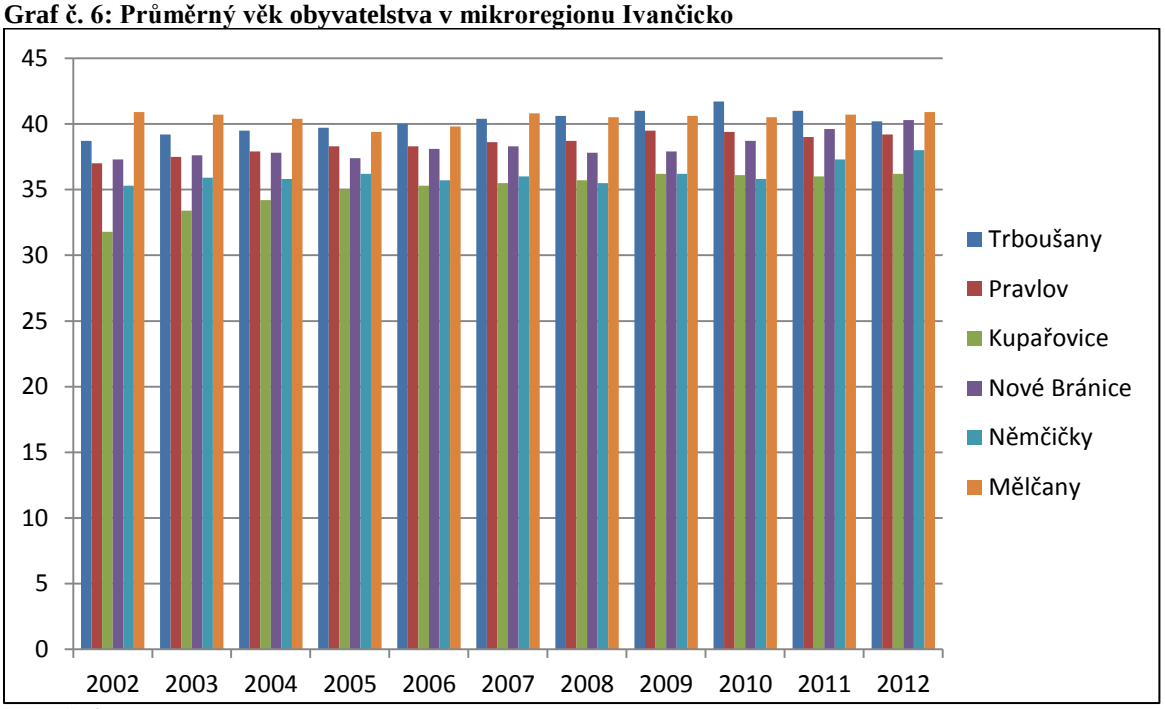

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

1.4 Hospodářství a situace na trhu práce

Pracovní příležitosti v naší obci jsou velmi limitované. Nenacházejí se zde žádní významní zaměstnavatelé, a tak většina ekonomicky aktivních obyvatel musí za prací dojíždět. Obec má velké výkyvy v nezaměstnanosti, ale v porovnání s celkovým průměrem za posledních 10 let jsou tyto hodnoty pod průměrem ČR - 7,45% : 8,13%. Vzhledem k tomu, že obec má mezi svými obyvateli i sezonní pracovníky, mohou být reálná data o nezaměstnanosti o několik procent nižší. Důvodem je fakt, že data o nezaměstnanosti se zveřejňují vždy k 1.1.

Graf č. 7: Průměrná nezaměstnanost v obci, okrese a státu

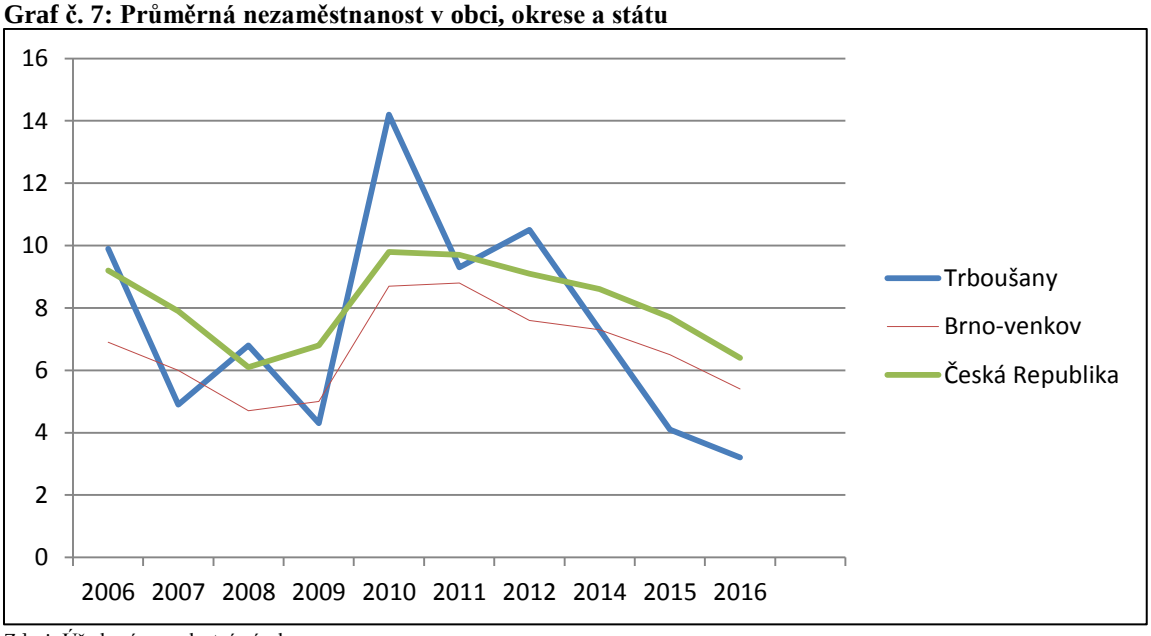

Zdroj: Úřad práce – vlastní návrh
Pozn.: pro rok 2013 nejsou k dispozici oficiální hodnoty nezaměstnanosti pro malé obce, tento rok byl vynechán

Graf č. 8: Podnikatelské subjekty v obci dle odvětví v roce 2016

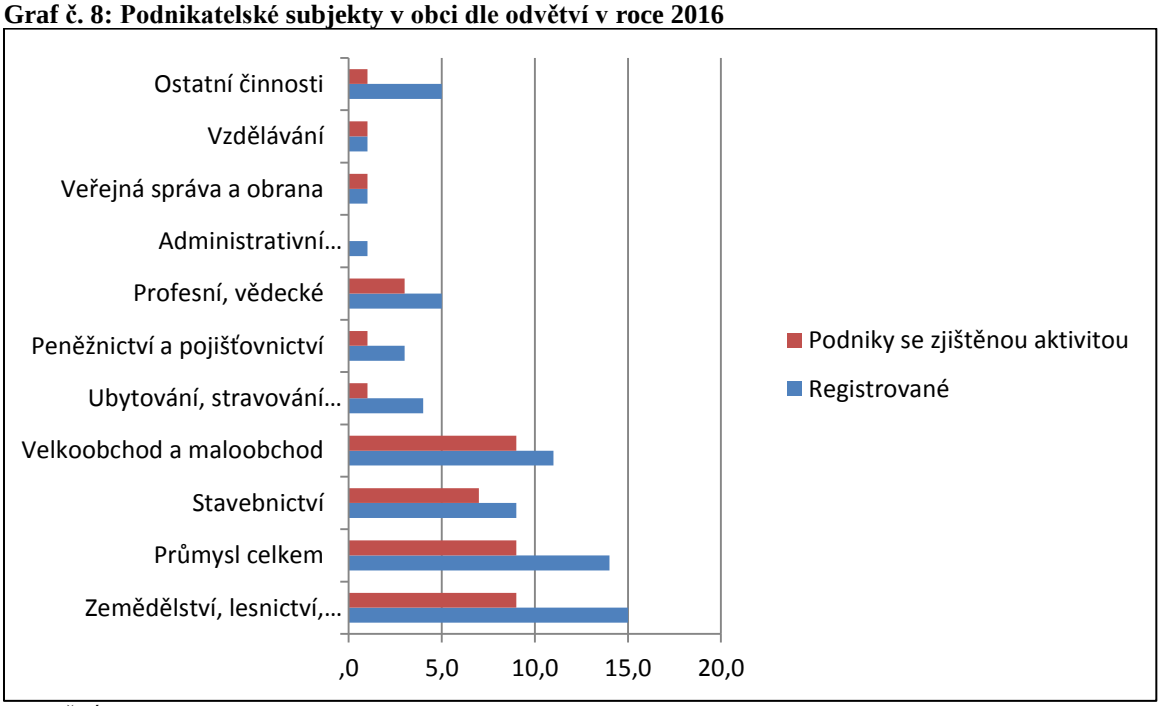

Zdroj: ČSÚ – vlastní návrh

1.5 Využití půdy a zemědělství

Katastrální území obce Trboušany má celkovou rozlohu 554,9 ha. Obec Trboušany má koeficient ekologické stability 0,9 - což značí území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou. Oslabení autoregulačních pochodů v těchto ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie. Struktura pozemků je následující:

Graf č. 9: Využití půdy (v %)

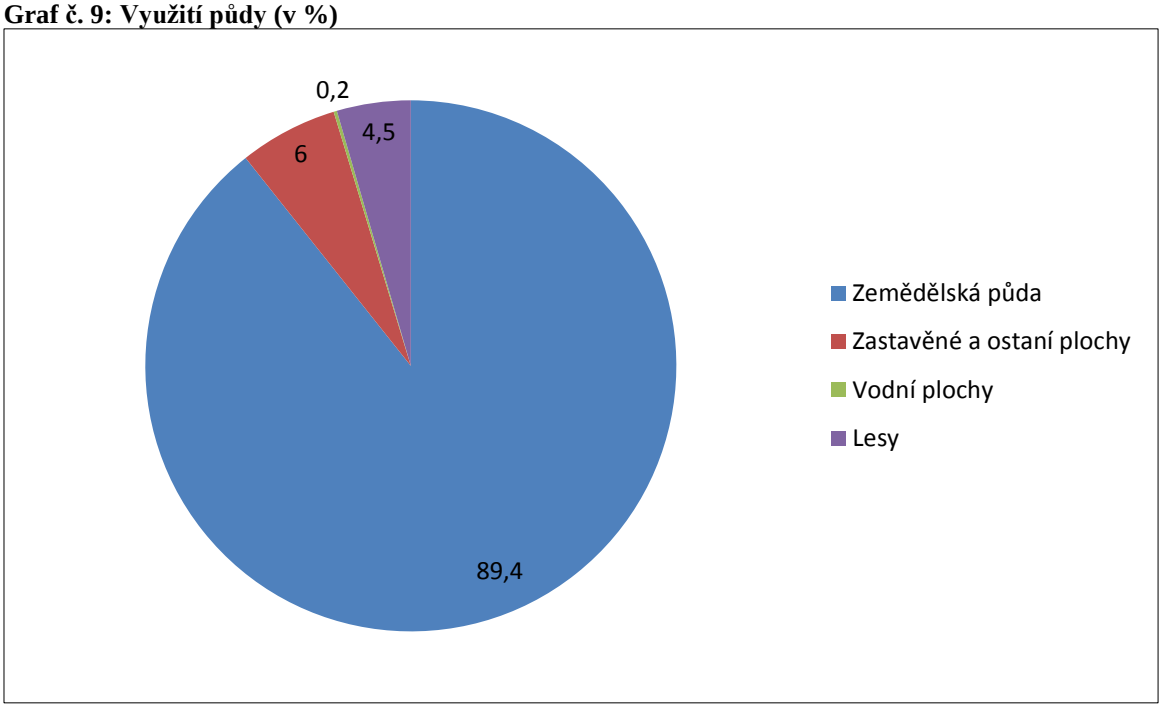

Zdroj: Vlastní návrh

Graf č. 10: Využití zemědělské půdy (v ha)

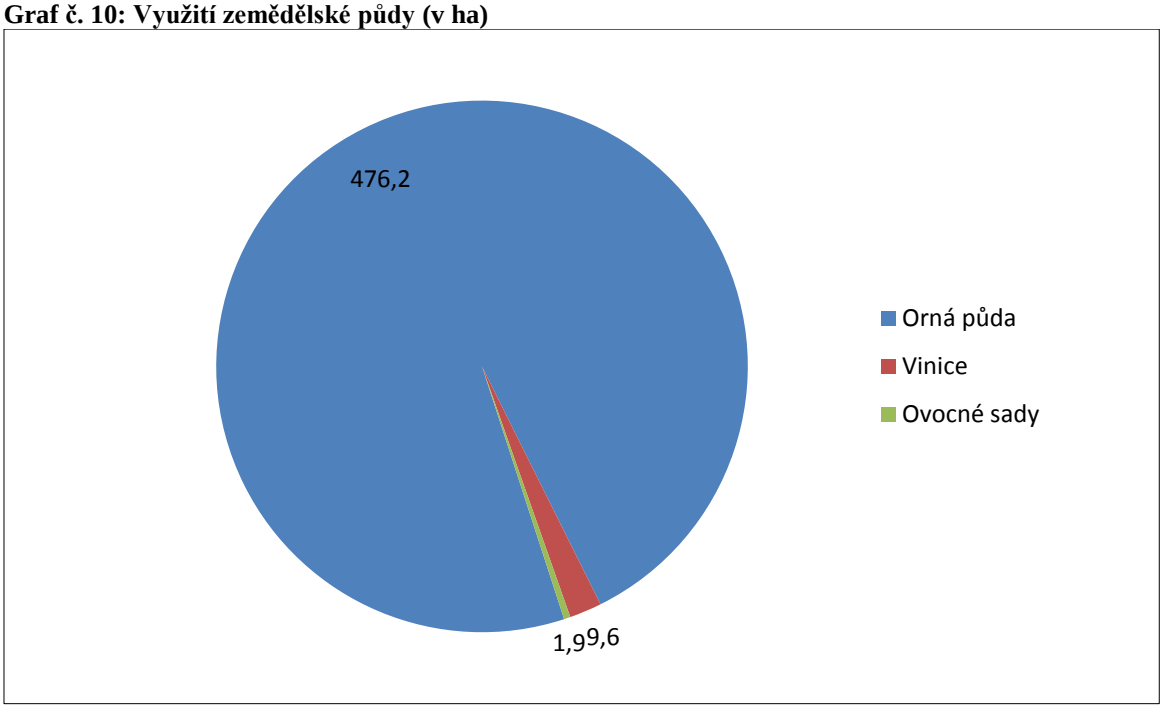

Zdroj: Vlastní návrh

Procentuální složení využití půdy se za posledních 20 let téměř nezměnilo - dominuje orná půda. Ostatní způsoby využití jsou z globálního pohledu zanedbatelné. V katastru obce se nejčastěji pěstují obiloviny, řepka, slunečnice a vojtěška. V okolních obcích také okurky a papriky. Obec má i bohatou historii pěstování révy vinné, především vyhlášené Dolnokounické frankovky. Momentálně je v obci jen jeden registrovaný vinař.

1.6 Cestovní ruch

Díky absenci kulturních památek, turisticky či sportovně zajímavých míst a ubytovacího zařízení, nelze v souvislosti s naší obcí mluvit o cestovním ruchu.

Mezi nejbližší cíle turistů patří především Dolní Kounice se svými četnými historickými památkami a dobrou dopravní dostupností (klášter Rosa Coeli, zámek, synagoga, židovský hřbitov, kostel sv. Petra a Pavla, kostel sv. Antonína, kostel sv. Barbory). Dále pak město Ivančice (Expozice Vladimíra Menšíka a Alfonse Muchy – ivančických rodáků, Chřestové slavnosti). Sportovně založení turisté mohou využít některou z cyklostezek, které vedou v okolí naší obce, nicméně žádná ji přímo neprotíná.

1.7 Infrastruktura

1.7.1 Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou

Obec Trboušany založila 14. 2. 2000 společně se sousedním Pravlovem, Němčičkami a Kupařovicemi svazek obcí s názvem Vodovod – svazek obcí Pravlov, Trboušany, Němčičky, Kupařovice. Předmětem činnosti svazku bylo v první řadě vybudovat a provozovat vodovod a následně v druhé řadě vybudovat a provozovat kanalizaci včetně čističky odpadních vod. Budování vodovodní sítě bylo zahájeno v roce 2003 a dokončeno v roce 2005. Občané obce Trboušany se na hlavní vodovodní řad mohli připojovat od poloviny roku 2005. Voda je čerpána ze dvou vrtů, které se nacházejí u naší obce směrem ke Krumlovskému lesu v části Ke kopcím.

Vodovodní síť je tedy nová, je rozvedená po celé obci tak, že každému domu je umožněno se napojit. Připojení k vodovodní síti hned od počátku využilo přibližně 90% vlastníků nemovitostí. Místní soukromé studny jsou v obci využívány zejména pro čerpání užitkové vody. Veřejné studny v obci byly po vybudování vodovodu zrušeny a znepřístupněny.

Kanalizace a čištění odpadních vod

Na podzim roku 2015 byla v obci dokončena kanalizační síť na splaškové odpadní vody, kterou vybudoval a která je ve správě spolku Vodovod – svazek obcí Pravlov, Trboušany, Němčičky, Kupařovice. Mechanicko – biologická čistírna odpadních vod je umístěna u obce Kupařovice. Kapacita čistírny je dostatečná pro současný počet obyvatel ve svazku obcí i s rezervní kapacitou pro plánovanou výstavbu v jednotlivých obcích. Recipientem vody z čistírny je řeka Jihlava. V současné době se ke kanalizační síti připojují jednotlivé nemovitosti. U nepřipojených objektů jsou splaškové odpadní vody akumulovány v bezodtokových jímkách a následně vyváženy na zemědělské pozemky nebo do čistíren odpadních vod v okolí.

Dešťová kanalizace v obci je systematicky řešena pouze v některých částech obce. V ostatních částech je dešťová kanalizace nevyhovující a místy i nefunkční. Voda je sváděna do koryta původního potoka, který protékal středem obce od západu k východu. Dnes je však již vyschlý a původní koryto slouží jako vodoteč pro povrchovou vodu. Pod obcí je zakončen v poli trativodem.

Elektřina

V současné době provádí správce elektrické sítě v naší obci položení elektrického vedení do země a montáž elektroskříní u jednotlivých domů. Podle harmonogramu by práce měly být definitivně ukončeny k 30. 9. 2016. Současné vedení vzduchem je zastaralé a nevyhovující. Dráty se často zamotávají a následují výpadky v dodávkách elektrické energie.

Dodavatelem elektrické energie pro obec je od 1. 1. 2016 společnost AKCENTA ENERGIE a.s.

Veřejné osvětlení

V současnosti má obec zastaralou síť veřejného osvětlení (vyjma nově zbudovaného osvětlení v nové zástavbě pod obcí). Osvětlovací tělesa byla sice v minulosti vyměněna, ale jsou umístěna na sloupech elektrického vedení a na soukromých rodinných domech. Vzhledem k rušení vedení elektrické energie vzduchem a tím pádem i likvidace sloupů probíhá výstavba nového veřejného osvětlení. Celá investiční akce v obci by měla být dokončena na podzim letošního roku (2016).

Vytápění

Obec je od roku 1997 plynofikována, přičemž většina místních obyvatel se na plyn připojila. V zimních měsících si ale celá řada domácností přitápí dřevem. Obec má v majetku lesní pozemky s porostem akátu, které rozměřuje na díly a dřevo prodává místním občanům k vytěžení. Plynovodní síť není majetkem obce. V majetku obce jsou pouze přípojky k vlastněným nemovitostem.

1.7.2 Dopravní infrastruktura

Obcí Trboušany prochází silnice třetí třídy III/39519, která se pod obcí Trboušany napojuje na silnici třetí třídy III/40014 vedoucí z Brna do Miroslavi a v Dolních Kounicích na silnici druhé třídy II/395 vedoucí z Pohořelic do Ivančic. Necelých 8 km východním směrem u obce Bratčice je sjezd na rychlostní komunikaci R52 Brno – Mikulov. I přesto, že obcí neprochází žádná významnější silniční komunikace a obec není ani napojena na železniční síť (nejbližší napojení je v Moravských Bránicích), dopravní poloha Trboušan je poměrně dobrá. Obec je od Brna vzdálená 25 km a díky popsané silniční síti je město Brno snadno dostupné.
Na druhou stranu díky tomu, že obec neleží na žádné páteřní komunikaci, je provoz v obci minimální, ve srovnání s celkovým provozem v ČR, případně s okresem Brno – venkov.

Stav dopravních komunikací v obci je po opravách spojených s budování kanalizační sítě výborný. Nutno ale poznamenat, že nebyla provedena generální hloubková oprava, ale pouze povrchové zapravení formou položení nového asfaltového koberce na všech komunikacích, což bude mít zcela jistě vliv na délku životnosti.

Stav chodníků ve velké části obce je nevyhovující. Chodníky v podstatě neexistují. Výjimku tvoří část obce nazývaná „Druhá strana“ a část obce kolem nové zástavby směrem ke křižovatce. S budováním chodníků se počítá následně poté, co bude dokončena pokládka elektrického vedení a veřejného osvětlení do země.

1.7.3 Dopravní obslužnost

Navzdory tomu, že obcí Trboušany ani nejbližším okolím neprochází železnice, je úroveň dopravní obslužnosti vcelku dobrá. Obec je součástí Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, který zaručuje efektivní napojení obcí JmK na veřejnou dopravu. V obci jsou umístěny dvě autobusové zastávky. Ta více využívaná je umístěna ve středu obce u kulturního domu. Druhá, méně vytížená se nachází na okraji obce na silnici vedoucí do Pravlova a do Jezeřan – Maršovic.

Do obce zajíždějí pravidelné autobusové linky zabezpečující přímé spojení s Dolními Kounicemi, Brnem a s Ivančicemi (v Dolních Kounicích je nutný přestup). Ve všedních dnech jezdí linky většinou s hodinovým intervalem. První spoj na Brno odjíždí z obce v 3.57 hodin a poslední spoj přijíždí z Brna do Trboušan v 23.37 hodin. Četnost spojů mimo pracovní dny je přibližně čtvrtinová.

Časová dostupnost krajského města Brna je hromadnou dopravou v pracovních dnech přibližně 45 minut, zatímco individuální automobilovou dopravou zhruba 30 minut. Časová dostupnost Ivančic je v obou případech asi o 10 minut kratší.

1.8 Vybavenost

1.8.1 Bydlení

V obci se nachází celkem 196 budov, z toho počtu je 131 rodinných domů. Dále zde můžeme nalézt jeden bytový dům se 4 bytovými jednotkami. Všechny domy i byty jsou v osobním vlastnictví místních obyvatel.

Jelikož je poptávka po bydlení v Trboušanech stále aktuální a i obec považuje za důležité udržet zde stabilní osídlení, vyčlenila v roce 2007 ze svých pozemků 32 nových stavebních parcel. Díky tomuto záměru se obec rozšířila do roku 2016 o 19 nových rodinných domů. Do budoucna má obec v územním plánu další pozemky vytipované pro bytovou výstavbu, zatím však o jakékoliv realizaci není uvažováno.

1.8.2 Školství

V obci Trboušany se nachází pouze mateřská škola, jejímž zřizovatelem je obec. MŠ sídlí v samostatné budově postavené pro účely vzdělávání již v roce 1882. Budova MŠ a školní dvůr prošly v uplynulých letech postupnou rekonstrukcí. Předškolní výuka probíhá pod vedením dvou pedagogů. Provoz kuchyně a celkový chod školy pak zajišťují další dva pracovníci. Současná kapacita MŠ (25 žáků) je každý školní rok bezezbytku naplněna, a to nejen místními dětmi, ale také dětmi z okolních obcí (např. Pravlov, Kupařovice nebo Dolní Kounice). V důsledku současného populačního růstu se však očekává, že v budoucnu bude kapacita MŠ většinově naplněna poptávkou místních občanů.

MŠ se během roku podílí na několika akcích kulturního charakteru a to např. dětském karnevalu, oslavě Dne matek, lampionový průvod, rozsvěcení vánočního stromu apod. Za základní školní docházkou musí děti dojíždět do nedalekých Dolních Kounic, výjimečně pak do Ivančic. Pro středoškolské vzdělání volí děti nejčastěji školy v Brně, Ivančicích, Rajhradě nebo Rosicích. Vysoké školy navštěvují občané například v Brně, Olomouci, Praze nebo Zlíně.

Obrázek č. 7: Budova Mateřské školy po rekonstrukci, v pozadí budova Obecního úřadu

Zdroj: Vlastní

1.8.3 Zdravotnictví

V obci Trboušany se nenachází žádné zdravotnické zařízení. Občané musí za zdravotní péčí dojíždět. Služby praktického lékaře a stomatologa mohou vyhledat v Dolních Kounicích nebo Ivančicích. Pro další nutná vyšetření, ambulantní péči, či chirurgické zákroky jsou následně předáváni do péče specializovaných pracovišť v Ivančicích nebo v Brně. V těchto městech se také nachází nemocnice včetně lůžkových oddělení a současně zde sídlí také záchranná a pohotovostní služba.

1.8.4 Sociální služby

Na území obce nejsou umístěna žádná zařízení sociálního charakteru. Nejbližší dům s pečovatelskou službou určený pro seniory se nachází v nedalekých Silůvkách a Ivančicích. Domov pro osoby se zdravotním postižením je zřízen ve Střelicích u Brna. V městě Rajhradě sídlí Oblastní charita Rajhrad, která je provozovatelem Hospice sv. Josefa, terénních a odlehčovacích služeb, nízkoprahového centra nebo chráněného bydlení. Další sociální zařízení v okolí s různým zaměřením mohou občané také vyhledat v Pohořelicích, Medlově, Židlochovicích, Vranovicích, Moravském Krumlově, Ivančicích nebo v Brně.

Většina seniorů využívá především domácí péči a dožívají tak doma, v kruhu své rodiny. Pro lepší komfort místních seniorů nabízí obec ve spolupráci s kuchyní místní mateřské školy možnost stravování formou odběru obědů za zvýhodněnou cenu.

1.8.5 Vybavenost komerčními službami

V Trboušanech se nachází obchod s potravinami maloobchodního řetězce ENAPO provozovaný fyzickou osobou. Občerstvení v obci nabízí místní hostinec. Ten sídlí v budově patřící obci, jež je pronajímána provozovateli hostince. Restaurace se v obci nenachází.

Obec provozuje obecní knihovnu, která je otevřena jednou týdně 2 hodiny. Dalšími komerčními službami v obci jsou stolařství, zahradnictví, autoservis a kuchyně místní mateřské školy, která vaří obědy i pro seniory.

1.8.6 Spolková činnost

V obci se naskýtá několik možností k začlenění se do některé ze zájmových skupin. Působí zde Myslivecký spolek Trboušany, spolek Šparglík, z. s., místní chasa, dechová hudba Trboušanka. Mnozí trboušanští vinaři jsou členy spolku Bratrstva vinařů a kopáčů 1737, z. s., který má sídlo v Dolních Kounicích.

Myslivecký spolek Trboušany

Myslivecký spolek Trboušany zde byl založen r. 1993. Celkem v něm působí 12 myslivců z Trboušan a okolí. Myslivci uskutečňují v rámci roku dvakrát honitbu a jedenkrát sběr železného šrotu. Kromě honů pořádají také tradiční myslivecký ples. Scházejí se v prostorách myslivny, které mají v pronájmu od obce.

Chasa Trboušany

Chasa, to jsou svobodní trboušanští chlapci a dívky (ve věku po ukončení základní školy). Organizují kulturní akce v obci a podílejí se významně na udržování tradic. Konkrétně se jedná o tradiční Rozmarýnové hody, Vinobraní a Kateřinskou zábavu. Mládež také pomáhá při dalších aktivitách pořádaných obcí nebo spolkem Šparglík.

Obrázek č. 8: Trboušanská chasa při hodovém průvodu

Zdroj: Vlastní

Spolek Šparglík, z. s.

Byl založen r. 2015 za účelem pořádání volnočasových a kulturních aktivit pro místní občany. Akce jsou pořádány jak pro děti a jejich rodiče, tak i pro ostatní občany všech věkových kategorií. Šparglík pravidelně jednou týdně pořádá cvičení maminek s dětmi v prostorách tělocvičny kulturního domu. Snaží se postupně obnovovat tradici Masopustu.

Obrázek č. 9: Logo spolku Šparglík a fotografie z organizovaného výletu

Zdroj: Archiv spolku

Dechová hudba Trboušanka

Byla založena na začátku 70.tých let. Největší slávy dosáhla v 90.tých letech, kdy často hrávala i v zahraničí. Dříve byla velmi žádanou kapelou pro hodové a jiné zábavy. Dnes už ji uslyšíme spíše jen při menších akcích v Trboušanech a okolí.

Obrázek č. 10: Dechová hudba Trboušanka o svátku sv. Jana

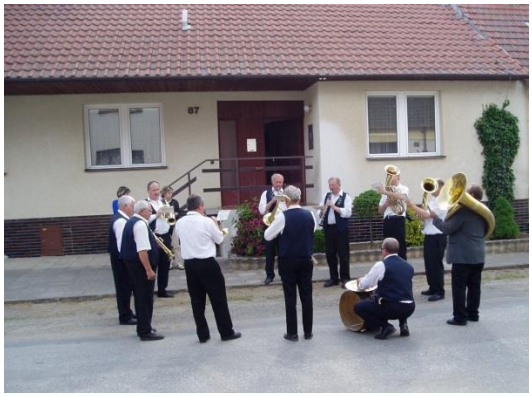

Zdroj: Vlastní

1.8.7 Kultura a sport

O kulturní život v obci se stará především „chasa“ tvořená z místních mladých občanů. Dále pak obecní úřad, mateřská škola, myslivecké sdružení, místní vinaři či spolek Šparglík. K pořádání kulturních akcí slouží především sál kulturního domu a v letních měsících také přírodní areál „Pod lipami“, ten ovšem nutně volá po modernizaci.

Mezi tradiční kulturní akce patří Myslivecký ples pořádaný místním mysliveckým sdružením a Ochutnávka vín organizovaná místními vinaři. Dále pak tradiční Rozmarýnové hody, Vinobraní a Kateřinská zábava. Ty má ve své gesci místní chasa. Obecní úřad zve každoročně své občany na Společenský ples, Dětské odpoledne, ve spolupráci s MŠ také na Rozsvěcení vánočního stromu nebo na turistické zájezdy za přírodními památkami či na divadelní představení brněnských divadel. Spolek Šparglík pak pořádá během roku několik akcí pro děti a jejich rodiče.

Obrázek č. 11: Ochutnávka vín v sále KD a 50. Vinobraní v areálu „Štouralov“

Zdroj: Vlastní

Kulturními památkami místního významu jsou:

- socha sv. Jana Nepomuckého;
- zvonice z konce 19. století;
- budova české školy z r. 1882, ve které je zazděna kamenná deska z r. 1629 s rodovým znakem majitele svobodného zemanského dvora Matyáše Turčiče Sedmihradského;
- pomník padlým vojínům z l. světové války postavený v r. 1922;
- kulturní dům z r. 1930.

Obrázek č. 12: Pohled na budovu školy s přilehlou zvonicí a sochou sv. Jana a Památník padlým 1. sv. v.

Zdroj: Vlastní

Sportovní aktivity v obci jsou velmi omezené, a to především z důvodu chybějícího sportoviště. Ale i přesto zde místní občané hrají rekreačně například nohejbal, florbal nebo stolní tenis. V nohejbale a stolním tenise jsou každoročně pořádány i turnaje. V místní tělocvičně se uskutečňuje cvičení pro dospělé i děti. Především je však tento prostor využíván sportovním oddílem Judo Dolní Kounice k pravidelným tréninkům. Oddíl mohou navštěvovat místní děti i dospělí všech věkových kategorií. Několika akcemi v průběhu roku se judisté zapojují i do kulturního života a sportovní osvěty v obci. Za ostatními sporty musí občané dojíždět do vzdálenějších měst. Pro nejmenší obyvatele slouží dětské hřiště vybudované obcí.

Obrázek č. 13: Oddíl Judo Dolní Kounice a Cvičení maminek a dětí se Šparglíkem

Zdroj: Archiv Judo Dolní Kounice a Archiv spolku Šparglík

1.9 Životní prostředí

Základní informace geografické a geologické

Pro reliéf katastru obce jsou charakteristické protáhlé ploché hřbety a široce otevřená úvalovitá údolí. Příkřejší svahy se vyskytují jen místy a jsou náchylné k tvorbě strží. V okolí obce se nachází Krumlovský les, který je nositelem nadregionálního biokoridoru, který je zařazen do evropské sítě EECONECT jako trasa H – Panonsko-hercynská. Obec se geomorfologicky nachází na pomezí dvou provincií – Česká vysočina a Západní Karpaty. Převážná část území se nachází na západě střední části Dyjsko-svrateckého úvalu v geomorfologickém podcelku Drnholecká pahorkatina.

Drnholecká pahorkatina je tvořena neogenními pleistocenními usazeninami (štěrky, písky, spraše). Česká vysočina zasahuje do území od západu geomorfologickým okrskem Krumlovský les. Tvoří ji žuly a granodiority Brněnského masivu ve východní části překryté pleistocenními usazeninami. Reliéf zde má vrcholovitý ráz s pozvolným přechodem k pahorkatinné části Dyjsko-svrateckého úvalu.

Půdy jsou zde tvořeny převážně hnědozemí s černozemí. Dosavadní přístup k využívání půdního fondu způsobil degradaci přirozených vlastností půd. Dochází k nadměrné vodní a větrné erozi, utužování půd a úbytku podílu organické hmoty. Rozsáhlé zemědělské plochy jsou ohroženy zejména vodní erozí.

Klimatické poměry

Území obce přísluší do teplejší klimatické oblasti T2 a T4, průměrná teplota se pohybuje okolo 9,5 °C. Roční srážkový průměr se pohybuje v rozmezí 550 – 650 mm, přičemž nejvíce srážek bývá v červenci (cca 75 mm) a nejméně v březnu (cca 25 mm).

Hydrologické poměry

Katastr obce přísluší do povodí řeky Jihlavy. Je odvodňován bezejmennou údolnicí ve směru ZSZ – VJV do Jihlavy. Koryto potoka existuje pouze mezi pp. V olších a silnicí Pravlov – Jezeřany. V obci bylo v minulosti několik malých rybníků. Dnes jsou přeměněny na ornou půdu. Obdobně bylo koryto potoka zavezeno na k. ú. Kupařovice. Množství vody je značně pozměněno vybudovanými melioracemi. V důsledku chemických postřiků v zemědělství a dlouholetým vypouštěním odpadních vod do polí je výrazně změněn chemismus povrchových a podzemních vod.

Ovzduší

Obec se potýká s problémy se stavem ovzduší zejména během topné sezóny, kdy vlivem vytápění tuhými palivy, různými nekvalitními palivy, někdy i domovním odpadem v rodinných domech, se stav zhoršuje.

Významné krajinné prvky

a) **V olších**: je údolní niva místního potoka o velikosti 4,85 ha v nadmořské výšce 209 – 212 m. n. m. PP v olších je lužní les s přirozenou dřevinnou skladbou – olše, vrby, topoly, jasany a souvislé křovinné patro, které je významným hnízdištěm ptactva – straka, žluva, kos, žluna, dříve i moudivláček. V olších je přírodní památka ev. č. 896 na severozápadním okraji obce Trboušany. Oblast spravuje AO. PK SCHKO Pálava a KS Brno.
b) **Potok**
c) **Nová hora**

Zdroje vody

V k. ú. Trboušany se nachází významný vodní zdroj (vrt pitné vody), který zásobuje pitnou vodou Trboušany i okolní obce. Je hluboký 175,5 m s průtokem 2,5 l/s a vyznačuje se velmi kvalitní pitnou vodou. Se zvyšujícími se nároky na množství spotřeby vody bylo rozhodnuto o vybudování jímacího záložního vrtu v blízkosti vrtu stávajícího. Oba vrty budou následně navzájem propojeny. Záložní vrt je hluboký 150 m s průtokem 3 l/s a byl vybudován za dotační podpory z Operačního programu Životní prostředí.

Tabulka č. 1: Rozbor vody k 10. 11. 2015 – odběrové místo Němčičky č. 7

Ukazatel	Jednotka	Zjištěná hodnota	Nejistota	Limit		Použitá metoda	
Intestinální enterokoky	KTJ/100ml	**0**		0	NMH	SOP 37 (ČSN EN ISO 7899-2)	1
Escherichia coli	KTJ/100ml	**0**		0	NMH	SOP 42 (ČSN EN ISO 9308-1)	1
Koliformní bakterie	KTJ/100ml	**0**		0	MH	SOP 42 (ČSN EN ISO 9308-1)	1
Počty kolonií při 22°C	KTJ/ml	**3**		200	DH	SOP 43 (ČSN EN ISO 6222)	1
Počty kolonií při 36°C	KTJ/ml	**0**		40	DH	SOP 43 (ČSN EN ISO 6222)	1
Amonné ionty	mg/l	**<0,050**		0,50	MH	SOP 13 A (ČSN ISO 7150-1)	1
Barva	mg/l Pt	**<2,0**		20	MH	SOP 51 (ČSN EN ISO 7887)	1
Celkový organický uhlík	mg/l	**1,33**	±15%	5,0	MH	SOP 65 (ČSN EN 1484)	1
Dusičnany	mg/l	**<2,5**		50	NMH	SOP 66 ((manuál firmy Lumex))	1
Dusitany	mg/l	**<0,05**		0,50	NMH	SOP 66 ((manuál firmy Lumex))	1
Hliník	mg/l	**0,020**	±20%	0,20	MH	SOP 24 (+)	1
Hořčík	mg/l	**28,2**	±10%	20 - 30	min.10 DH	SOP 12 (ČSN ISO 6058, ČSN ISO 6059)	1
Chlor volný	mg/l	**0,04**	±20%	0,30	MH	SOP 48 (ČSN ISO 7393, firemní literatura firmy HACH)	**
Chloridy	mg/l	**8,1**	±10%	100	MH	SOP 66 ((manuál firmy Lumex))	1
Konduktivita	mS/m	**54,3**	±5%	125	MH	SOP 9 (ČSN EN 27 888)	1
Mangan	mg/l	**0,039**	±10%	0,050	MH	SOP 23 (+)	1
Pach		**přijatelný**		přijatelný	MH	SOP 49D, E (TNV 75 7340, ČSN EN 1622)	1
pH		**7,3**	±0,2	6,5 - 9,5	MH	SOP 1 (ČSN ISO 10523)	1
Sírany	mg/l	**28,2**	±15%	250	MH	SOP 66 ((manuál firmy Lumex))	1
Vápník	mg/l	**59,3**	±8%	min.30 40 - 80	DH	SOP 12 (ČSN ISO 6058, ČSN ISO 6059)	1
Tvrdost celková (Ca+Mg)	mmol/l	**2,64**	±8%	2,0 - 3,5	DH	SOP 12 (ČSN ISO 6058, ČSN ISO 6059)	1
Zákal	ZF(t)	**<0,2**		5	MH	SOP 52 (ČSN EN ISO 7027)	1
Železo	mg/l	**<0,040**		0,20	MH	SOP 23 (+)	1
Teplota	°C	**11,4**	±0,2	8 - 12	DH	SOP 47 (ČSN 75 7342)	**
KNK 4.5	mmol/l	**5,15**	±14%			SOP 10 (ČSN EN ISO 9963-1)	1
ZNK 8.3	mmol/l	**0,60**	±10%			SOP 11 (ČSN 75 7372)	1
Absorbance (254 nm, 1cm)		**<0.005**				SOP 44 (ČSN 75 7360)	1

Zdroj: DKM Moravia a.s.

Odpadové hospodářství

Obec zajišťuje pro obyvatele sběr velkoobjemového odpadu, nebezpečného odpadu, druhotných surovin (plast, papír, sklo) a stavební sutě. Nově od roku 2015 i bio odpadu a textilu.

1.10 Správa obce

Obec Trboušany je základním územním samosprávným celkem se základní působností.

Obecní zastupitelstvo je devítičlenné. Všichni zvolení zastupitelé se řádně ujali svých mandátů a vykonávají je. Obec zastupuje neuvolněný starosta a neuvolněný místostarosta. Účetnictví a administrativa obce je vedena účetní, která je zaměstnancem obce. Technickou správu obce a úklid veřejných prostranství si obec zatím zajišťovala svépomocí na základě práce dobrovolníků, což už nebylo nadále udržitelné. Proto od roku 2015 obec zaměstnala na částečný úvazek technického pracovníka, který zajišťuje sekání trávy, úklid veřejných prostranství, drobné údržbářské práce a další úkony podobného charakteru vztahující se ke správě obce. Do budoucna je třeba na tuto pozici uvažovat o zaměstnanci na plný pracovní úvazek alespoň od jara do podzimu.

Obec je zřizovatelem příspěvkové organizace s názvem Mateřská škola, Trboušany, okres Brno – venkov, příspěvková organizace. Dále je obec provozovatelem Obecní knihovny Trboušany.

Rozpočtové hospodaření obce

V posledních pěti letech (2010 – 2014) skončilo hospodaření obce Trboušany až na rok 2010 vždy přebytkem. V této době se obec nacházela ve fázi přípravy na budování kanalizace. Za tímto účelem také soustředila veškeré volné finanční prostředky a neprováděla žádné větší investiční akce. Výjimkou byl rok 2010, kdy hospodaření obce skončilo schodkem 613 tis. Kč. V tomto roce se dokončovala projektová část na výstavbu kanalizace a dále se budoval chodník a komunikace pod obcí. Schodek byl financován z přebytku předchozích roků.

Hospodaření roku 2015 bylo uzavřeno také se schodkem, protože v tomto roce obec dokončila výstavbu kanalizace včetně povrchových úprav všech místních komunikací. Schodek byl pokryt úvěrem poskytnutým Českou spořitelnou a.s.

V roce 2012 vstoupila v platnost novela zákona 243/2000 Sb., Zákon o rozpočtovém určení daní, který posiluje rozpočty malých územních samosprávných celků na úkor největších. Roční rozpočet obce v oblasti daňových příjmů se tímto zvýšil asi o 1,2 mil. Kč.

Dotace, které jsou součástí příjmů obce, tvoří poměrně malé procento. Není to ale tím, že by se o dotace nežádalo. Celá řada dotací byla buď výrazně zkrácena oproti podané žádosti anebo zcela zamítnuta. Jako důvod jsou ve většině případů uvedeny omezené finanční zdroje poskytovatele. Rozložení dotací je uvedeno v tabulce č. 2. Podíl investičních dotací na kapitálových výdajích za sledované období (2010 – 2015) činí jen 4,3 %.

Tabulka č. 2: Rozpočet obce Trboušany v letech 2010 – 2015 (v tis. Kč)

Rok	Příjmy					Výdaje			Přebytek schodek	Podíl běžných výdajů na celkových příjmech
	Daňové příjmy	Nedaňo-vé příjmy	Kapitálo-vé příjmy	Dotace	Celkem	Běžné výdaje	Kapitálo-vé výdaje	Celkem		
2010	2 957	114	633	346	4 050	1 858	2 805	4 663	-613	46 %
2011	3 241	216	956	272	4 685	1 959	736	2 695	1 990	42 %
2012	2 987	172	617	152	3 929	1 579	80	1 659	2 270	40 %
2013	3 888	258	600	171	4 917	1 715	433	2 148	2 769	35 %
2014	4 227	105	944	309	5 585	2 261	3 168	5 429	156	40 %
2015	4 460	266	600	160	5 420	7 356	7 047	14 337	8 917	135 %

Zdroj: Obecní úřad Trboušany

Tabulka č. 3: Dotace v letech 2010 – 2015 (v tis. Kč)

Rok	Celkem	Neinvestiční	Investiční	Podíl investičních dotací na kapit. výdajích
2010	346	186	160	5,7 %
2011	272	122	150	20,4 %
2012	152	152	0	0,0 %
2013	171	171	0	0,0 %
2014	309	309	0	0,0 %
2015	29	29	0	0,0 %

Zdroj: Obecní úřad Trboušany

Majetek obce

Podstatnou část majetku obce tvoří pozemky a budovy. Budovy jsou celkem intenzivně využívány v rámci svého určení. Jedinou výjimku tvoří část budovy č. p. 51 (bývalá chřestovna), která není v dobrém technickém stavu a v současnosti není nijak využita.

Tabulka č. 4: Pozemková struktura obce Trboušany k 31. 12. 2014 podle evidence v KN (v ha)

Popis	Výměra celkem	Vlastnictví obce	Ostatní vlastníci
Celková výměra	559,94	47,90	512,04
Zemědělská půda	495,60	21,77	473,83
• Orná půda	476,20	20,20	456,00
• Vinice	9,61	0,48	9,13
• Zahrada	7,19	0,38	6,81
• Ovocný sad	1,88	0,07	1,81
• Trvalý travní porost	0,72	0,64	0,08
Nezemědělská půda	59,34	26,13	33,21
• Lesní pozemek	25,10	19,02	6,08
• Vodní plocha	0,88	0,73	0,15
• Zastavěná plocha a nádvoří	8,52	4,74	3,78
• Ostatní plocha	24,84	1,64	23,2

Zdroj: Obecní úřad Trboušany a ČSÚ 2014 městská a obecní statistika

Tabulka č. 5: Budovy a stavební parcely ve vlastnictví obce

Označení	Parcelní číslo	Využití
č.p. 113	1	multifunkční budova obce
Č.p. 70	262	Mateřská škola
Č.p. 51	105/1	Hostinec, myslivna, nebytový prostor
Bez čp/če	361	Zbořeniště
Bez čp/če	83/3	Sklad nářadí – hřbitov
Bez označení	454/29	Stavební pozemek
Bez označení	454/30	Stavební pozemek
Bez označení	454/31	Stavební pozemek

Zdroj: Obecní úřad Trboušany

Vnější vztahy

Obec Trboušany je v současnosti členem spolku Vodovod – svazek obcí Pravlov, Trboušany, Němčičky, Kupařovice a dále členem MAS Podbrněnsko, která vznikla za účelem zvelebování regionu, koordinace záměrů a spolupráce v oblasti hospodářského, sociálního a enviromentálního rozvoje obcí.

2. VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Návrhová část navazuje na údaje uvedené v analytické části, bere zřetel na další koncepční dokumenty, zejména mikroregionu a kraje, a dále pak na projektové a rozpočtové možnosti obce. Také se zde promítají závěry diskuzí zastupitelstva obce a pracovní skupiny „PRO“ a především pak názory samotných občanů, kteří se mohli vyjádřit prostřednictvím dotazníkového šetření, jehož výsledky jsou součástí tohoto dokumentu. Na základě všech těchto informací byla sestavena základní osa pro SWOT analýzu.

2.1 SWOT analýza

SWOT analýza = je součástí strategického (dlouhodobého) plánování obce (společnosti). Základ metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do 4 níže uvedených základních skupin. Vzájemnou interakcí faktorů silných a slabých stránek na jedné straně vůči příležitostem a nebezpečím na straně druhé lze získat nové kvalitativní informace, které charakterizují a hodnotí úroveň jejich vzájemného střetu.

- Silné stránky (Strenghts) = rozvojově jednoznačně pozitivní a současně aktivní jevy a trendy vývoje obce.
- Slabé stránky (Weaknesses) = rozvojově negativní a současně aktivně působící jevy a trendy vývoje obce.
- Příležitosti (Opportunities) = rezervy a nevyužitý rozvojový potenciál + vnější zdroje.
- Hrozby (Threats) = dosud neaktivní věcná a územní rizika, která potenciálně mohou ohrozit rozvoj obce.

Tabulka č. 6: Vypracovaná SWOT analýza pro „PRO“ Trboušany

Silné stránky	Slabé stránky
* kompletně nově zbudované inženýrské sítě * kvalitní zázemí pro kulturu, sport a další činnosti v prostorách kulturního domu * obcí neprochází rušná komunikace * dostupnost základních služeb vzhledem k velikosti obce (MŠ, obchod, pohostinství, czech point, knihovna) * blízkost krajského města Brna a jeho dobrá dostupnost	* malá spolková činnost * chybějící kvalitní venkovní sportoviště * neřešený vzhled obce * v bezprostřední blízkosti obce se nenachází ani les ani vodní plocha * obec není zapojena do žádného mikroregionu
Příležitosti	**Hrozby**
* vzhled obce - veřejná prostranství v intravilánu i extravilánu obce * podpora turistiky a cykloturistiky * rozvíjení soudržnosti a pospolitosti občanů * práce se seniory * zapojit do správy obce mladou generaci, která má zájem obec rozvíjet	* odchod mladé generace za prací do měst * stárnutí populace * zrušení MŠ pro nedostatek dětí * nezájem občanů o dění v obci - zvláště přistěhovaných * úpadek tradičních krojovaných slavností - hody, vinobraní

Zdroj: Vlastní návrh

2.2 Dotazníkové šetření a jeho metodika

V souvislosti s přípravou „PRO“ Trboušany bylo provedeno dotazníkové šetření, jehož cílem bylo získat názor občanů na život v obci a její budoucí rozvoj. Výstupy z tohoto šetření jsou i jedním z východisek pro nastavení návrhové části „PRO“.

Šetření probíhalo formou dotazníků, které byly do domácností rozneseny v říjnu 2015. Dotazník mohli vyplnit občané starší 18 let, kteří se v Trboušanech trvale zdržují. Dotazník obsahoval 11 otázek, mezi nimi byly otázky uzavřené, otevřené i otázky umožňující sociální a demografické zařazení respondentů. Struktura dotazníku je uvedena v příloze dokumentu.

Rozdáno bylo 298 dotazníků, vyplněných se jich vrátilo 99, to představuje návratnost 33,2 %. Vzhledem k tomu, že ve struktuře respondentů byly zastoupeny jednotlivé sociální skupiny, mohou výstupy poskytnout cenné informace o názorech i postojích obyvatel Trboušan také jako celku. Dotazník vyplnilo více žen (58,6 %) než mužů (37,4 %). Největší počet dotazníků byl od obyvatel, kteří žijí v Trboušanech od narození (60,6 %). Z hlediska ekonomické aktivity byli mezi respondenty nejvíce zastoupeni zaměstnanci (46,5 %) a důchodci (28,3 %).

2.2.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Výstupy dotazníkového šetření přinesly řadu významných poznatků týkajících se postojů a názorů obyvatel na současný i budoucí rozvoj obce. Vzhledem k velkému rozsahu získaných dat jsou jednotlivé výstupy kategorizovány do několika okruhů podle tematického zaměření odpovědí respondentů.

Z dotazníků vyplývá, že občanům se v Trboušanech nejvíce líbí lokalita - tiché a klidné prostředí malé obce, PP Olše, areál Pod Lipami (35,2 %), dále občanská vybavenost (18,8 %) a nově opravené silnice (15,6 %). Naopak nelíbí se nepořádek v některých neudržovaných lokalitách (21,3 %), vedení obce a komunikace obecního úřadu (14,8 %) a místní obchod (13.9 %).

V obci jejím občanů chybí zejména možnosti sportovního vyžití (24,4 %), upravené veřejné prostory a zeleň (12,8 %), více akcí a aktivit zejména pro děti a seniory (12,8 %) a dopravní infrastruktura, především chodníky (10,3 %).

Respondenti hodnotili také svou spokojenost s jednotlivými oblastmi známkou od 1 (= výborné) do 5 (=nedostatečné), výsledky jsou uspořádány v tabulce od nejnižší známky po nejvyšší:

Tabulka č. 7: Výsledky spokojenosti občanů v dotazovaných oblastech

Oblast	Průměrná známka	Oblast	Průměrná známka
Obecní knihovna	1,81	Komunikace OÚ s občany	2,79
Kulturní akce	1,82	Mezilidské vztahy	2,90
Sál a jeho vybavení	1,85	Areál Pod lipami	2,93
Dopravní spojení obce	1,89	Množství a kvalita veřejné zeleně	2,95
Nakládání s odpady	1,93	Podpora organizací a spolků	2,96
Kvalita vzdělávání v MŠ	2,03	Celkový vzhled obce	2,97
Stav vozovek	2,06	Možnosti sportovního vyžití	3,13
Hřbitov	2,21	Podpora mladých rodin	3,31
Dětské hřiště	2,45	Péče o seniory	3,53
Bezpečnost v obci	2,51	Potenciál obce pro cestovní ruch	3,87
Fungování OÚ	2,54	Webové stránky obce	3,92
Stav drobných sakrálních staveb	2,59	Chodníky v obci	4,04
Veřejné osvětlení	2,69		

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále respondenti vyjadřovali také svůj pohled na to, kam by měla obec v následujících letech obec investovat peníze ve škále od 1 (= nejdůležitější) do 3 (= nejméně důležité). Výsledky jsou v tabulce seřazeny od nejnaléhavějších oblastí po ty méně naléhavé:

Tabulka č. 8: Názory občanů na budoucí investice obce

Oblast	Míra naléhavosti
Opravy místních komunikací	1,2366
Investice do veřejných prostranství	1,3556
Podpora zdravého životního prostředí	1,5444
Podpora školství v obci	1,5495
Podpora sportovních aktivit	1,7111
Podpora aktivit občanů	1,9773
Podpora péče o krajinu	1,9778
Podpora zaměstnanosti a vzniku pracovních míst	1,9886
Podpora kulturního vyžití	2,0449
Opravy a modernizace veřejných budov	2,0667
Péče o sakrální stavby	2,1304
Pomoc seniorům	2,1348
Podpora individuální výstavby RD	2,3146
Rozvoj cestovního ruchu	2,3152

Zdroj: Vlastní zpracování

Z odpovědí na otevřené otázky vyplynuly základní priority, na které je podle respondentů nutné se zaměřit (seřazeno od nejčastěji jmenovaných):

Tabulka č. 9: Přehled odpovědí občanů na otevřené otázky dotazníku

• vybudování chodníků, odtoku dešťové vody, vodoteče povrchové vody
• oprava a doplnění osvětlení
• rekonstrukce zastávky autobusů a čekárny
• volně pobíhající psi
• vytvořit reprezentativní obecní úřad a úřední desku
• vybudování multifunkčního sportoviště
• lepší informovanost občanů (kvalitní web, zasílání informací občanům e-mailem)
• zamezit či efektivně řešit spalování odpadů
• více aktivit (zejména pro mládež a seniory, klubovna) a sportovních akcí (nohejbal)
• dopravní bezpečnost - omezení rychlosti v obci
• upravená veřejná zeleň a areál kolem obecního úřadu a výsadba remízků
• otevírací doba a sortiment v obchodě se smíšeným zbožím
• komunikace v nové zástavbě, havarijní stav vozovky do D. Kounic
• více odpadkových košů a kontejnerů na odpad (i jinde v obci)
• opravy a údržba v sále kulturního domu, vybavení sálu
• Vybudování chodníku na hřbitově a oprava hřbitovní zdi
• oplocení dětského hřiště, kryt na pískoviště
• rekonstrukce budovy v areálu Pod lipami, vybudování WC

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné doporučení pro budoucí rozvoj obce lze na základě výstupů dotazníkového šetření představit následovně:

Občané kladně hodnotí umístění Trboušan v klidné lokalitě mimo velké dopravní tepny, oceňují také ráz malé obce se svými tradicemi. Je žádoucí toto zachovat. Proto podle mínění obyvatel není cílem větší rozvoj cestovního ruchu ani výrazné zvyšování počtu obyvatel podmíněné nabídkou pozemků pro obytnou výstavbu.

Jako zásadní vnímají občané zlepšit kvalitu veřejného prostoru, zejména vybudováním chodníků, výsadbou a udržováním veřejné zeleně, rekonstrukcí veřejného osvětlení a prvků se k tomuto vztahujícím. Podle odpovědí by občané uvítali také lepší komunikaci OÚ a reprezentativní vzhled OÚ. Důležité je podle odpovědí podporovat sportovní a kulturní aktivity.

2.2.2 Zobrazení výsledků dotazníkového šetření pomocí grafů

Graf č. 11: Co se Vám v Trboušanech líbí?

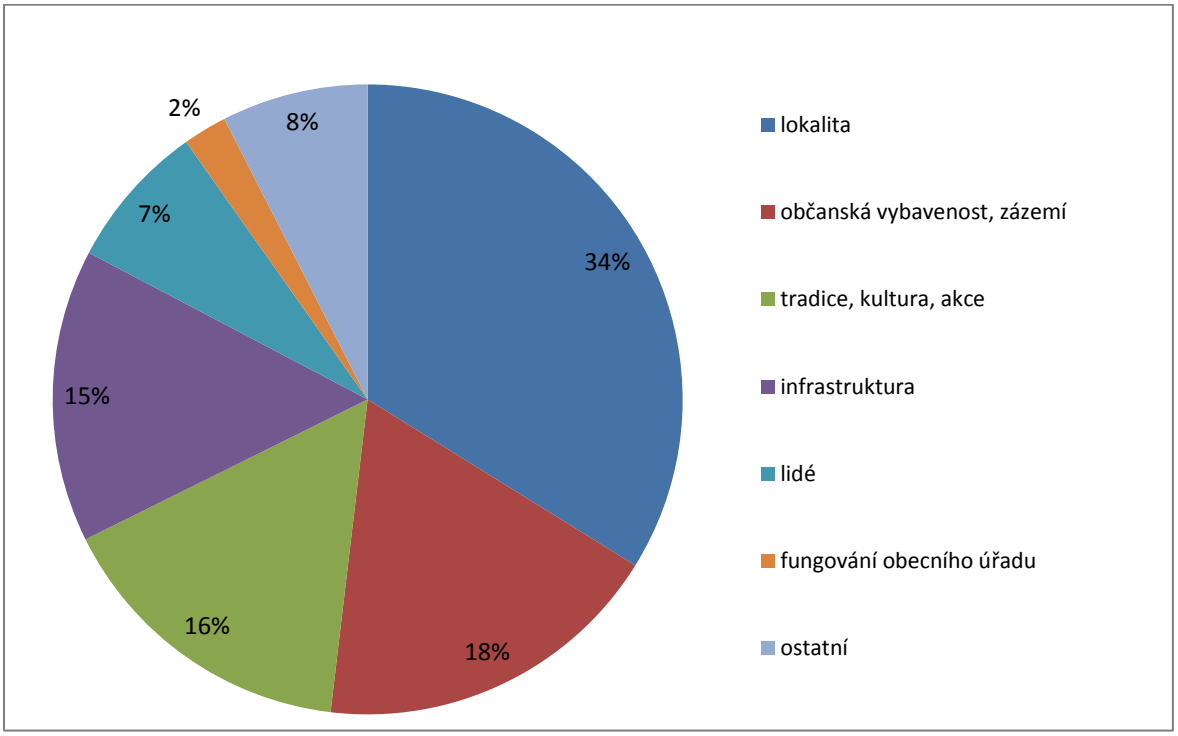

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 12: Co se Vám v Trboušanech nelíbí?

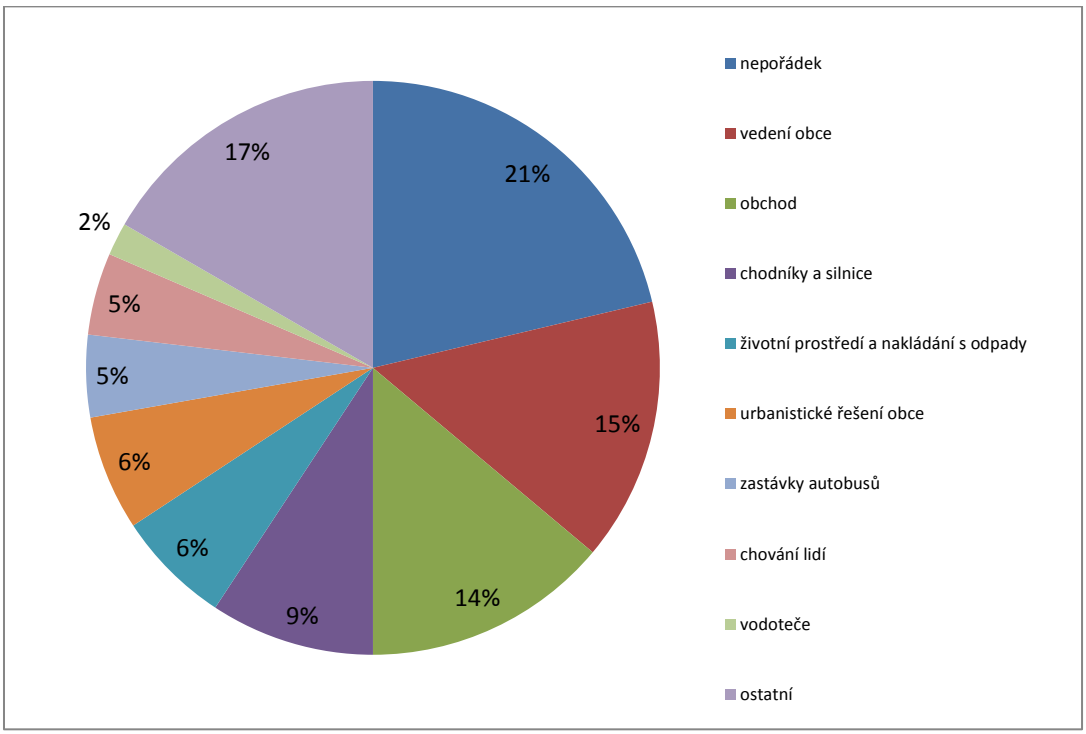

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 13: Co Vám v Trboušanech chybí?

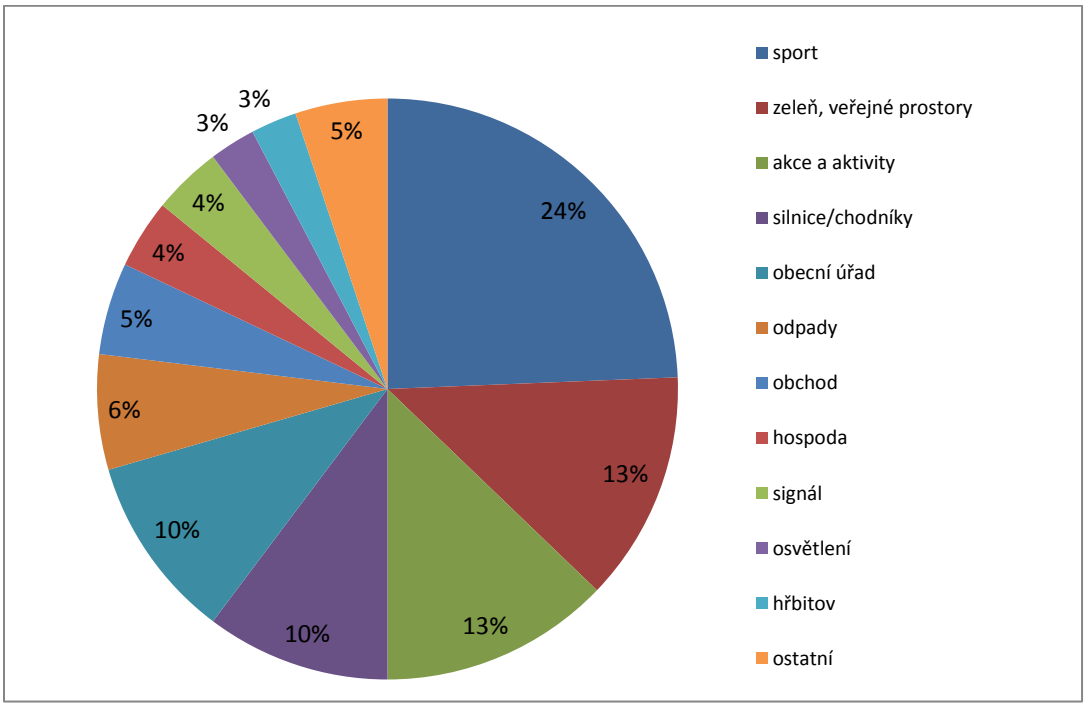

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 14: Jakým způsobem získáváte informace z obecního úřadu?

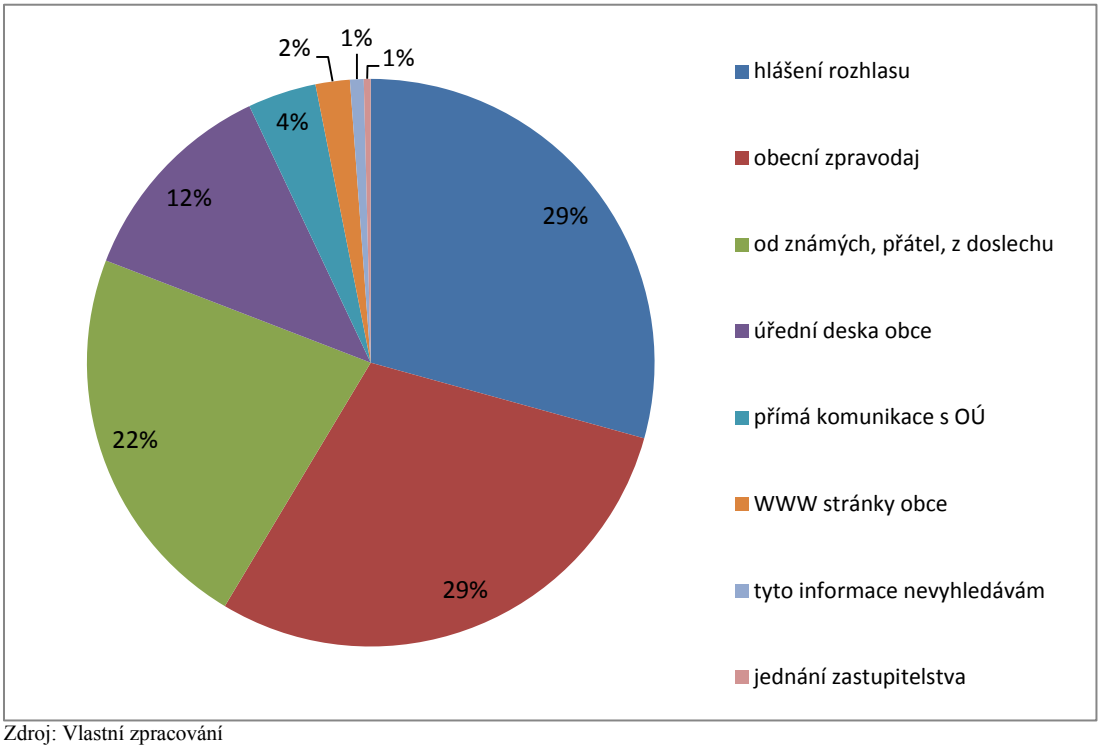

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 15: Jste ochotní se do dění v obci nějak zapojit?

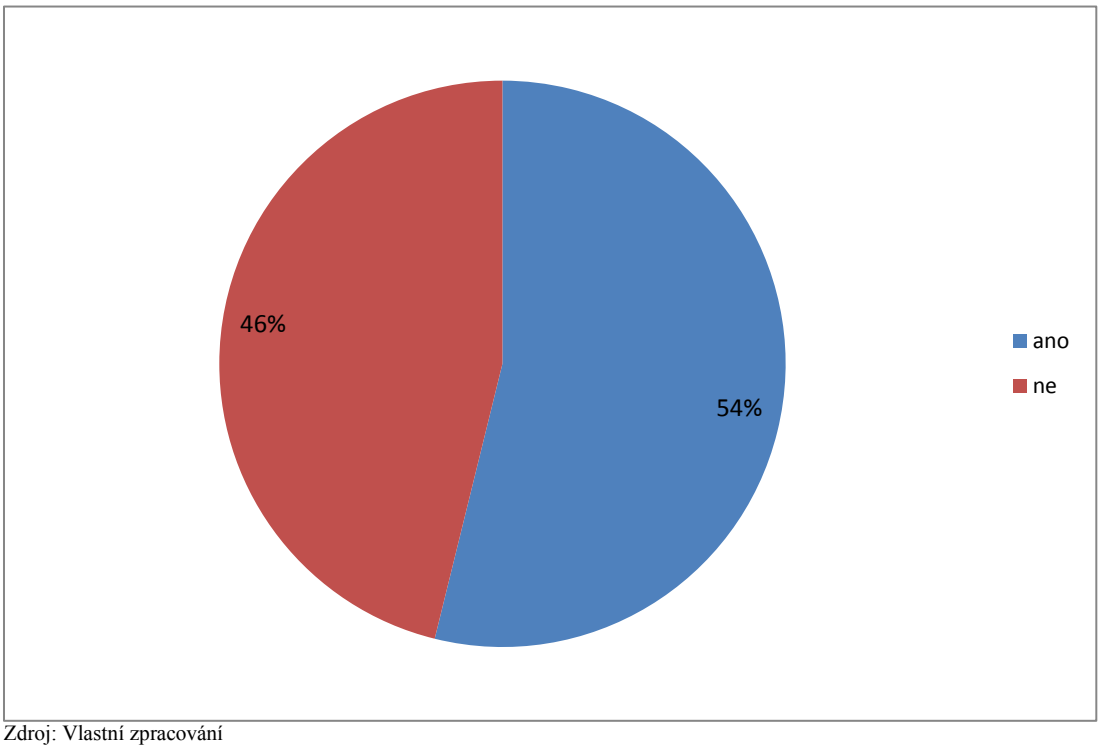

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 16: Jste muž/žena ?

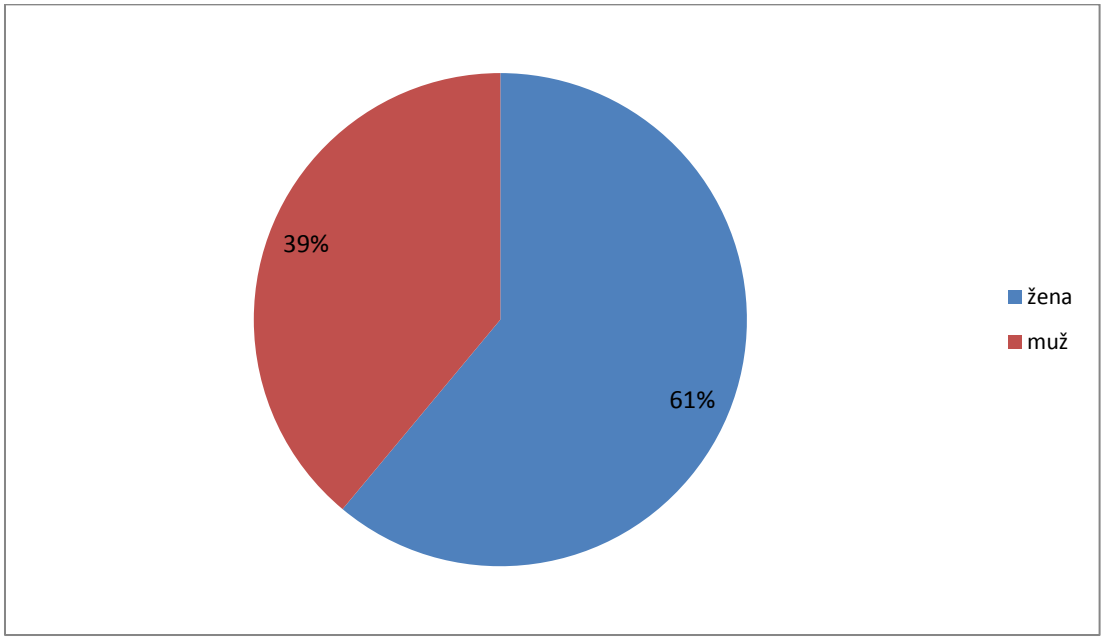

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 17: Čím jste v současné době?

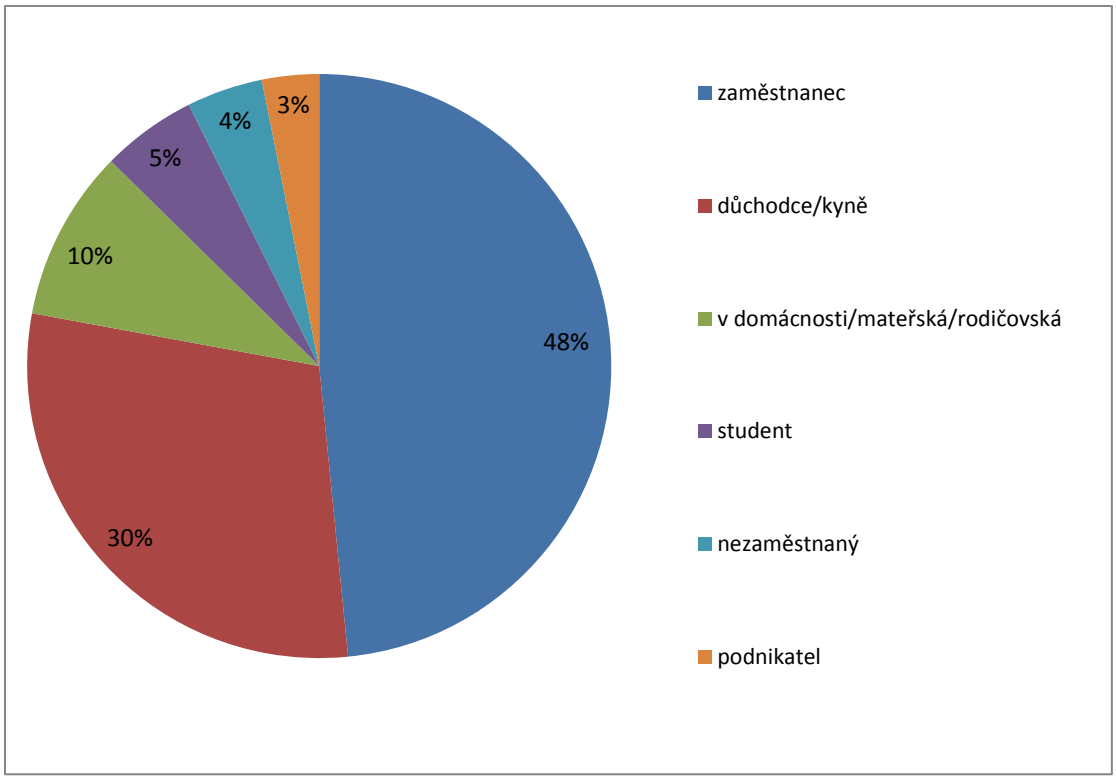

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 18: Jak dlouho v Trboušanech bydlíte?

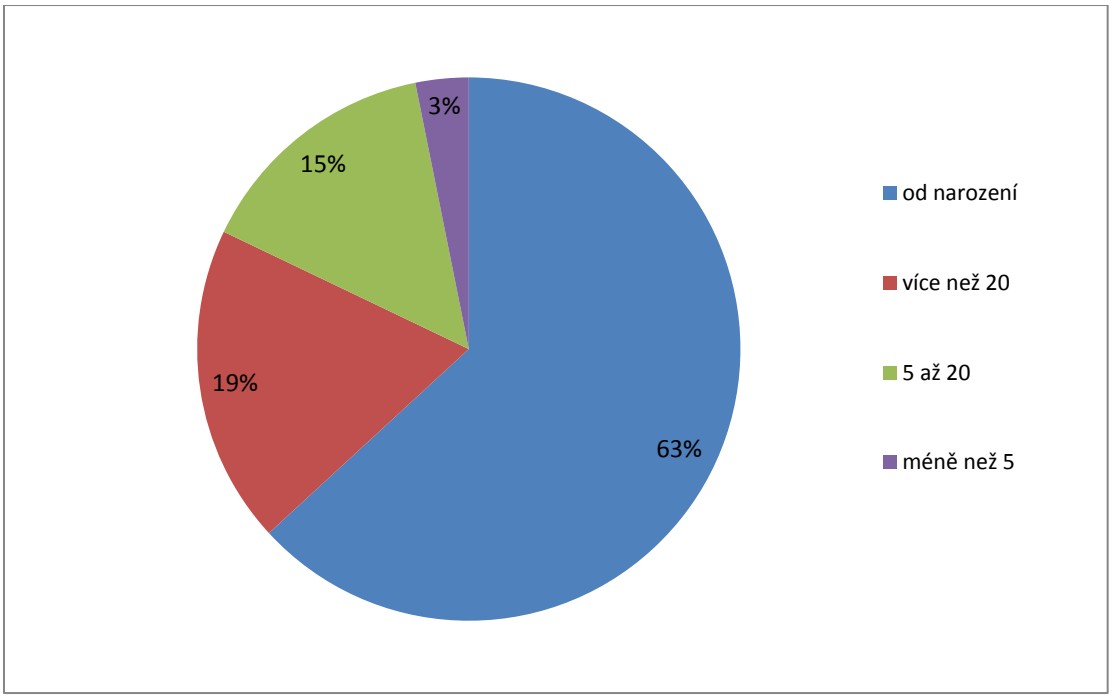

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak ukazuje následující schéma, zastřešujícím prvkem návrhové části je strategická VIZE. Vize znamená představu žádoucího budoucího cílového stavu území a je shrnuta do jednoduchého popisu ideálního stavu, kterého má být ve stanoveném časovém horizontu dosáhnuto.

Na vizi navazují strategické CÍLE, které vizi upřesňují a konkretizují. Tyto strategické cíle jsou následně rozvedeny do jednotlivých OPATŘENÍ, které představují kroky nutné pro dosažení stanovených cílů. Pod opatření následně spadají samotné rozvojové AKTIVITY, představující již samotné koncové projekty v jednotlivých oblastech.

Obrázek č. 14: Výchozí struktura návrhové části

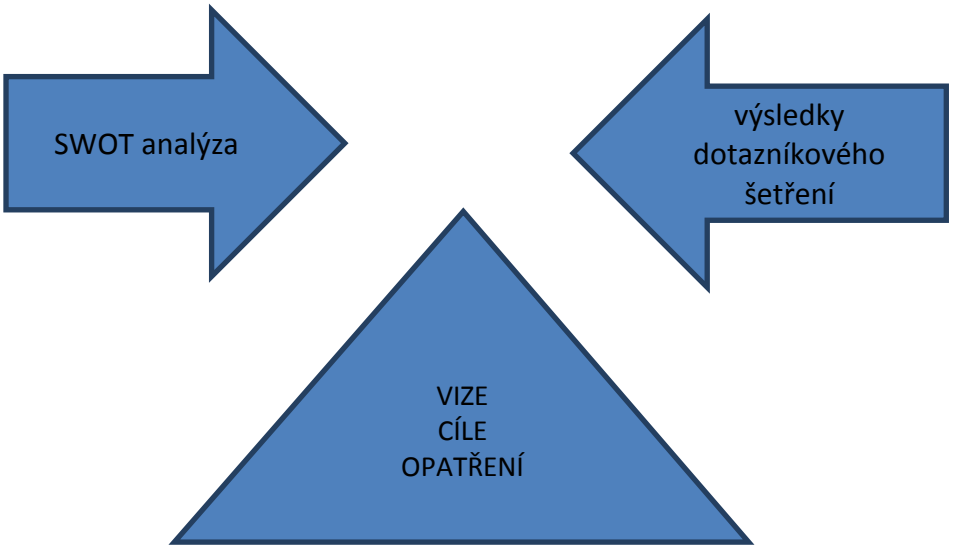

Zdroj: Vlastní

3. NÁVRHOVÁ ČÁST

3.1 Strategická vize

Trboušany jsou sice malou, ale z hlediska rozvoje a míry zadlužení zdravě se vyvíjející obcí regionu jižní Moravy, která se snaží zachovávat si venkovský ráz a tradice. Zajišťuje svým občanům spokojený život. Dětem poskytuje dobrou průpravu na vstup do vzdělávacího procesu v místní mateřské škole. Zajišťuje kvalitní a dostupné veřejné služby a zdravé životní prostředí. Rozvoj obce by měl být do budoucna podtržen populační stabilizací, tj. stálým nebo mírně se zvyšujícím počtem obyvatel.

Strategickou vizí obce Trboušany do roku 2026 je především usilovat o:

- poskytování občanům klidného, bezpečného a plnohodnotného života v rámci venkovské pospolitosti;
- zachování dostupnosti základních služeb v obci, včetně předškolní výchovy;
- zvyšování úrovně kulturního a společenského života, volnočasových a sportovních aktivit;
- zatraktivnění vzhledu obce.

3.2 Strategické cíle

Strategické cíle byly sestaveny tak, aby odrážely připomínky a návrhy občanů zjištěné v dotazníkovém šetření, které bylo součástí vypracování tohoto dokumentu.

Cíl 1: Zlepšit kvalitu infrastruktury a vybavenosti obce

Po splnění tohoto strategického cíle budou v obci všechny inženýrské sítě vedeny zemí a budou dostupné všem nemovitostem nacházejícím se v obci. Budou dobudovány všechny místní komunikace včetně chodníkové sítě.

Hodnotící ukazatel č. 1: výměra nových a zrekonstruovaných chodníků v procentuelním vyjádření k celkové výměře chodníků plánovaných v obci.

Hodnotící ukazatel č. 2: počet domů s napojením nebo možností napojení na inženýrské sítě a v dostatečném dosahu veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu.

Cíl 2: Zlepšit kvalitu životního prostředí

Cílem je mít upravenou obec s dostatečným množstvím parkových úprav uvnitř obce a v jejím nejbližším okolí a dále mít vyřešeno odpadové hospodářství s vazbou na občany obce. Docílit maximální míry třídění odpadu. Mít vyřešenou pozemkovou reformu, vybudovány cesty v extravilánu a společná protierozní opatření dle navržených řešení.

Hodnotící ukazatel č. 1: celková plocha parkové a biokoridorové zeleně v intravilánu a extravilánu obce, celková plocha zpevněných cest v extravilánu a protierozních zábran.

Hodnotící ukazatel č. 2: počet domů s přístupovou vzdáleností k místům určeným k uložení tříděného odpadu menší jak 150 m.

Cíl 3: Podpora volnočasových aktivit v oblasti sportu, vzdělávání a setkávání

Cílem je zapojit co největší množství občanů všech věkových skupin do volnočasových aktivit, a to jak na straně konzumentů, tak na straně organizátorů bez vazby na míru zapojení.

Hodnotící ukazatel č. 1: počet obyvatel obce využívajících nabízené možnosti vyžití.

Hodnotící ukazatel č. 2: počet občanů podílejících se na přípravě a realizaci volnočasových aktivit.

3.3 Opatření a aktivity

Opatření 1: Zlepšení stavu dopravní a technické infrastruktury

Aktivity podporující toto opatření jsou zaměřeny na dokončení výstavby nového osvětlení a rozhlasu, která souvisí s odstraňováním sloupů pro vedení elektřiny vzduchem a nově jejího vedení zemí. A dále hlavně na vybudování nových chodníků v místech, kde nejsou a rekonstrukci těch stávajících. S tím souvisí i rekonstrukce, případně výstavba, dalších užitných ploch.

Tabulka č. 10: Aktivity podporující opatření 1

Aktivita	Důležitost	Podmínka	Termín	Odhad nákladů	Financování
Vybudování nového veřejného osvětlení a rozhlasu	vysoká	sladění s přeložení el. vedení do země	2017	3 000 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Vybudování chodníků kolem hlavní silnice včetně vyřešení odvodu povrchové vody	vysoká	vybudováno nové veřejné osvětlení, rozhlas a přeloženo vedení el. energie do země	2017-2022	12 000 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Vybudování a oprava chodníků v dalších částech obce	vysoká	vybudováno nové veřejné osvětlení, rozhlas a přeloženo vedení el. energie do země	2017-2022	3 000 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Rekonstrukce plochy (tanečního parketu) u obecního úřadu	vysoká	vybudováno nové veřejné osvětlení, rozhlas a přeloženo vedení el. energie do země	2017-2019	400 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Rekonstrukce parkoviště u hřbitova (změna povrchu, rozšíření)	střední	dořešení vlastnických vztahů, vybudováno nové veřejné osvětlení, rozhlas a přeloženo vedení el. energie do země	2020-2025	100 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Opatření 2: Zlepšení stavu životního prostředí

Aktivity jsou rozděleny na ty, které se týkají intravilánu obce a ty, které se týkají extravilánu obce. U obou skupin jsou vymezující podmínky, které se u intravilánu týkají vybudování a dokončení podzemní a pozemní infrastruktury a u extravilánu je podmínkou dokončení pozemkové reformy, která je teprve ve své první třetině.

Tabulka č. 11: Aktivity podporující opatření 2 - intravilán

Aktivita	Důležitost	Podmínka	Termín	Odhad nákladů	Financování
Oplocení dětského hřiště a dovybavení novými prvky	vysoká	bez podmínek	2017-2018	60 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Vybudování míst pro kontejnery na tříděný odpad	vysoká	bez podmínek	2017-2018	300 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Vytipování veřejných prostranství pro veřejnou zeleň a její realizace, vytvoření odpočinkových zón s lavičkami	střední	vybudováno nové veřejné osvětlení, rozhlas a přeloženo vedení el. energie do země	2017-2020	200 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 12: Aktivity podporující opatření 2 - extravilán

Aktivita	Důležitost	Podmínka	Termín	Odhad nákladů	Financování
Budování remízků a zelených ploch na okrajích obce a v extravilánu, biokoridory	střední	dokončení pozemkové reformy	2019-2025	1 000 000 Kč	Dotační titul SPÚ
Realizace opatření pro eliminaci povodňových rizik v katastru obce	střední	dokončení pozemkové reformy	2019-2025	20 000 000 Kč	Dotační titul SPÚ
Realizace zpevněných komunikací dle návrhů poz.reformy	střední	dokončení pozemkové reformy	2019-2025	10 000 000 Kč	Dotační titul SPÚ

Zdroj: Vlastní zpracování

Opatření 3: Podpora volnočasových aktivit v obci

Aktivity jsou zaměřeny především na zlepšení podmínek pro sportovní vyžití pro místní občany i turisty a dále na nastartování aktivit pro seniory.

Tabulka č. 13: Aktivity podporující opatření 3

Aktivita	Důležitost	Podmínka	Termín	Odhad nákladů	Financování
Vybudování nového multifunkčního sportoviště v obci	střední	bez podmínek	2017-2018	1 500 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Vybudování odpočivadla nad obcí - osazení informační tabule + druhou tabuli umístit v obci	střední	vyřešení vlastnictví k vytipovanému pozemku	2017-2019	300 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Venkovní posilovna (vytipování vhodného místa, vybavení venkovními posilovacími prvky)	střední	získání vhodného pozemku	2020-2025	250 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Revitalizace Štouralova včetně vyřešení sociálního zázemí	střední	bez podmínek	2017-2025	500 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Podpora celoživotního vzdělávání pro seniory (online UV)	střední	bez podmínek	2017-2025	200 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Opatření 4: Zlepšení stavu vybavenosti obce

Aktivity jsou zaměřeny na vybavenost obce, která slouží a je k dispozici všem občanům, jako jsou rekonstrukce autobusových zastávek, kanceláře OU, obecních ploch, hřbitova, atd.

Tabulka č. 14: Aktivity podporující opatření 4 (pokračování tabulky na str. 36)

Aktivita	Důležitost	Podmínka	Termín	Odhad nákladů	Financování
Modernizace kanceláří a zasedací místnosti obecního úřadu	střední	bez podmínek	2017-2018	500 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Vybudování nových čekáren a rekonstrukce autobusových zastávek	střední	bez podmínek	2017-2021	200 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Hřbitov (dobudování chodníku, nová zeď, úprava okolí, zeleň)	střední	bez podmínek	2018-2020	2 000 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce

Rekonstrukce vnitřních prostor KD (omítky, obložení), mobilní rozdělení sálu a přísálí, dovybavení fitness pod pódiem	střední	bez podmínek	2018-2022	1 000 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce
Rekonstrukce budovy bývalé chřestovny	střední	nalezení vhodného způsobu dalšího využití	2017-2025	2 500 000 Kč	Dotační titul / Rozpočet obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Podpora realizace programu

Garantem „PRO“ Trboušany na období 2017-2026 je Ing. Věra Chrástová, která bude odpovídat za monitoring a aktualizaci programu. Vedení obce se detailně seznámí s „PRO“ a bude odpovídat za jeho realizaci. Zastupitelstvo a občané budou dbát na všestranný rozvoj území obce a budou aktivně dohlížet na úspěšnou realizaci „PRO“, jeho aktualizace a plnění navržených cílů. Garant programu bude pravidelně vyhodnocovat „PRO“ a jedenkrát ročně zpracuje monitorovací zprávu o plnění aktivit „PRO“. Monitorovací zpráva bude předložena před schválením rozpočtu obce tak, aby rozpočet reagoval na zhodnocení realizace „PRO“.

Aktualizace „PRO“ budou prováděny průběžně v případech, kdy vzniknou nové situace nebo problémy vyžadující řešení. Dokument je možné aktualizovat i na podněty občanů. Případné aktualizace „PRO“ budou prováděny přímou úpravou dokumentu. Uvede se termín aktualizace a provedené změny se vyznačí.

Program rozvoje obce bude zpřístupněn všem občanům na internetových stránkách obce www.trbousany.cz, případně bude možné zapůjčit si tento dokument v písemné podobě na obecním úřadě.

Program rozvoje obce Trboušany na období 2017-2026 byl schválen zastupitelstvem dne_____.

Razítko obce a podpis:

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek č. 1: Panoramatický pohled na obec Trboušany
Obrázek č. 2: Poloha katastrálního území obce Trboušany
Obrázek č. 3: Náhrobní deska zesnulých dětí (1624-1629) Matyáše Turčiče Sedmihradského
Obrázek č. 4: Náhled na původní objednávku chřestu z r. 1904 a Diplom za pěstování chřestu udělený Františku Korberovi z Trboušan v r. 1893
Obrázek č. 5: Sbor dobrovolných hasičů z r. 1929 a Návrh stavby Hasičského domu z r. 1930
Obrázek č. 6: Znak a prapor obce Trboušany
Obrázek č. 7: Budova Mateřské školy po rekonstrukci, v pozadí budova Obecního úřadu
Obrázek č. 8: Trboušanská chasa při hodovém průvodu
Obrázek č. 9: Logo spolku Šparglík a fotografie z organizovaného výletu
Obrázek č. 10: Dechová hudba Trboušanka o svátku sv. Jana
Obrázek č. 11: Ochutnávka vín v sále KD a 50. Vinobraní v areálu „Štouralov“
Obrázek č. 12: Pohled na budovu školy s přilehlou zvonicí a sochou sv. Jana a Památník padlým 1. Sv. v.
Obrázek č. 13: Oddíl Judo Dolní Kounice a Cvičení maminek a dětí se Šparglíkem
Obrázek č. 14: Výchozí struktura návrhové části

Tabulka č. 1: Rozbor vody k 10. 11. 2015 – odběrové místo Němčičky č.7
Tabulka č. 2: Rozpočet obce Trboušany v letech 2010 – 2015 (v tis. Kč)
Tabulka č. 3: Dotace v letech 2010 – 2015 (v tis. Kč)
Tabulka č. 4: Pozemková struktura obce Trboušany k 31. 12. 2014 podle evidence v KN
Tabulka č. 5: Budovy a stavební parcely ve vlastnictví obce
Tabulka č. 6: Vypracovaná SWOT analýza pro „PRO“ Trboušany
Tabulka č. 7: Výsledky spokojenosti občanů v dotazovaných oblastech
Tabulka č. 8: Názory občanů na budoucí investice obce
Tabulka č. 9: Přehled odpovědí občanů na otevřené otázky dotazníku
Tabulka č. 10: Aktivity podporující opatření 1
Tabulka č. 11: Aktivity podporující opatření 2 - intravilán
Tabulka č. 12: Aktivity podporující opatření 2 - extravilán
Tabulka č. 13: Aktivity podporující opatření 3
Tabulka č. 14: Aktivity podporující opatření 4

Graf č. 1: Počet obyvatel
Graf č. 2: Složení obyvatel podle pohlaví
Graf č. 3: Porovnání migračního a přirozeného přírůstku
Graf č. 4: Celkový přírůstek obyvatelstva
Graf č. 5: Celkový přírůstek obyvatelstva v okolních obcích
Graf č. 6: Průměrný věk obyvatelstva v mikroregionu Ivančicko
Graf č. 7: Průměrná nezaměstnanost v obci, okrese a státu
Graf č. 8: Podnikatelské subjekty v obci dle odvětví v roce 2016
Graf č. 9: Využití půdy (v %)
Graf č. 10: Využití zemědělské půdy (v ha)
Graf č. 11: Co se Vám v Trboušanech líbí?
Graf č. 12: Co se Vám v Trboušanech nelíbí?
Graf č. 13: Co Vám v Trboušanech chybí?
Graf č. 14: Jakým způsobem získáváte informace z obecního úřadu?

Graf č. 15: Jste ochotní se do dění v obci nějak zapojit?
Graf č. 16: Jste muž/žena ?
Graf č. 17: Čím jste v současné době?
Graf č. 18: Jak dlouho v Trboušanech bydlíte?

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník
Příloha č. 2: Významná data obce Trboušany

Příloha č. 1: Dotazník

DOTAZNÍK

Program rozvoje obce Trboušany 2017 - 2026

PROSÍME O VYPLNĚNÍ!

Milí Trboušanští,

v současné době pracujeme na "Programu rozvoje" naší obce, který umožní lépe využívat finanční prostředky obce a bude důležitým podkladem při získávání různých dotací na uskutečnění vybraných záměrů.

Byli bychom rádi, aby byl výše uvedený dokument vytvořen nejenom zastupiteli a pracovní skupinou, která pro tuto příležitost vznikla, ale také s ohledem na názory a náměty občanů. Proto byl sestaven tento dotazník, prostřednictvím kterého se na Vás obracíme s prosbou o vyjádření vašeho názoru. Máte zde příležitost vyjádřit se k tomu, co Vám v obci chybí, co byste chtěli zlepšit a jakým směrem se budou Trboušany v nejbližších letech ubírat. Můžete se tak spolupodílet na rozhodování o dění ve své obci.

OTÁZKY:

1. Co se Vám v Trboušanech líbí?

_____

_____

2. Co se Vám v Trboušanech nelíbí?

_____

_____

3. Co Vám v Trboušanech chybí?

_____

_____

4. Ohodnoťte Vaši spokojenost s následujícími oblastmi v obci známkou jako ve škole (1 = výborný, 2 = chvalitebný, 3 = dobrý, 4 = dostatečný, 5 = nedostatečný)

	Hodnocení 1 2 3 4 5	**Váš komentář, popř. návrh řešení**
Dopravní a technická vybavenost		
Stav vozovek v obci	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Chodníky v obci	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Veřejné osvětlení	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Nakládání s odpady (svoz, kontejnery na třídění)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

Občanská vybavenost		
Kvalita vzdělávání v mateřské škole	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Obecní knihovna	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Hřbitov	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Dětské hřiště	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Sál a jeho vybavení	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Areál Pod lipami	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Sociálně-technická vybavenost		
Podpora mladých rodin	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Dopravní spojení obce (linky IDS JMK)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Péče o seniory	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Životní prostředí a cestovní ruch		
Množství a kvalita veřejné zeleně	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Využití potenciálu obce pro cestovní ruch	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Kultura a sport		
Kulturní akce (plesy, hody, vinobraní,…)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Možnosti sportovního vyžití	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Stav drobných sakrálních staveb	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Obecní úřad		
Fungování obecního úřadu	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Komunikace obecního úřadu s občany	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Webové stránky obce	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Ostatní		
Podpora zájmových organizací a spolků	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Celkový vzhled obce	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

Bezpečnost v obci	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
Mezilidské vztahy	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

5. Navrhněte, kam by měla obec v následujících letech investovat peníze a to tak, že ohodnotíte jednotlivé oblasti rozvoje podle důležitosti:

1 – nejdůležitější, 2 – důležité, 3 – nejméně důležité

Do pravého sloupce pak můžete hodnocení upřesnit.

	Pořadí důležitosti	**Váš komentář, popř. návrh řešení**
Rozvoj cestovního ruchu (propagace obce, napojení na síť cyklostezek, vybudování odpočinkových zón -lavičky, posezení- v okolí obce)		
Péče o sakrální stavby (zvonice, hřbitov, pomníky, křížky)		
Opravy místních komunikací (silnice, cesty, chodníky)		
Opravy a modernizace veřejných budov (mateřská škola, obecní úřad, sál a jeho vybavení atd.)		
Podpora sportovních aktivit (vybudování multifunkčního sportoviště, podpora sportovních akcí, zakoupení sportovního vybavení)		
Podpora zdravého život. prostředí (třídění odpadu, ochrana ovzduší, podzemních vod,…)		
Podpora zaměstnanosti a vzniku prac. míst (podpora podnikání)		
Podpora kulturního vyžití (vice kulturních akcí – besedy, zájezdy, výstavy,…, oživení tradic, navázání partnerství s jinou obcí)		
Podpora individuální výstavby RD (příprava pozemků pro výstavbu, zasíťování pozemků)		
Investice do veřejných prostranství (vysazení veřejné zeleně, chodníky, oplocení a rozšíření dětského hřiště, WC v areálu Pod lipami)		
Pomoc seniorům (zřízení poradny pro seniory, ordinační hodiny prakt. lékaře v obci)		
Podpora aktivit občanů (sport, spolky, kulturní a společenské akce)		

Podpora péče o krajinu (podpora zemědělců a myslivců, ekolog. zemědělství, výsadba remízků)		
Podpora školství v obci (rozvoj MŠ, podpora zájmové činnosti dětí)		

6. Jakým způsobem získáváte informace z obecního úřadu?

- ☐ Hlášení rozhlasu
- ☐ Obecní zpravodaj
- ☐ Jednání zastupitelstva
- ☐ Internetové stránky obce
- ☐ Úřední deska obce a jiné vývěsky
- ☐ Od známých, přátel z doslechu
- ☐ Přímá komunikace osobní, telefonická, emailová
- ☐ Tyto informace nevyhledávám

7. Jste ochotní se do dění v obci nějak zapojit? ☐ ne
☐ ano - napište jakým způsobem a kontakt na Vás

8. Zde je místo pro Vaše připomínky, náměty a vyjádření, pro které nebyl v dotazníku prostor:

9. Jste

- ☐ muž
- ☐ žena

10. Čím jste v současné době?

- ☐ student
- ☐ zaměstnanec
- ☐ důchodce/důchodkyně
- ☐ podnikatel
- ☐ v domácnosti/na mateřské nebo rodičovské dovolené
- ☐ nezaměstnaný

11. Jak dlouho v Trboušanech bydlíte?

- ☐ od narození
- ☐ vice než 20 let
- ☐ 5 – 20 let
- ☐ méně než 5 let

Vyplněný dotazník vhoďte prosím do schránky obecního úřadu nejpozději do 31. 10. 2015.
Za tým zpracovávající Program rozvoje obce Trboušany děkují Věra Chrástová, Vlaďka Kotásková, Ondřej Kotásek, Jan Chrást, Ludmila Kloudová, Lenka Krmelová.

Příloha č. 2 Významná data obce Trboušany

Významná data obce Trboušany

1522 První písemná zmínka
1560 Obec získala právo odúmrti
1623 Vlivem konfiskace po bitvě na Bílé hoře se obec stává majetkem Dietrichsteinů
1775 Na návsi postavena dřevěná zvonice se zvonkem
1880 Počátky pěstování chřestu v Trboušanech
1882 Otevřena jednotřídní národní škola
1883 Posvěcen nový kříž na místním hřbitově
1886 Škola získala darem náhrobní kámen Matyáše Turčiče Sedmihradského
1889 Změna přidělení k soudnímu okresu (od Židlochovického k Ivančickému)
1894 Osazení zvoničky novými zvony
1898 Založení Českého čtenářsko-pěveckého spolku
1904 Založení Družstva pro pěstování a vývoz chřestu v Trboušanech
1906 Dokončení silnice z Dolních Kounic až k silnici pod obcí
1907 Postavena výpravna chřestu
1917 Odebrání zvonů pro válečné účely
1919 Založena Jednota Orla Československého v Trboušanech
1922 Postaven pomník obětem 1. světové války
1922 Vysvěcení nových zvonů, které obec získala darem od místních občanů
1926 Elektrifikace obce
1928 Založení požárního sboru
1929 Svěcení nově zakoupené motorové stříkačky
1931 Slavnostní otevření jubilejního domu
1940 Zavedení první telefonní linky
1942 Zabaveny zvony pro válečné účely 2. světové války
1947 Zavedení místního rozhlasu
1950 První autobusová linka z Pravlova na nádraží v Moravských Bránicích
1951 Založení JZD v obci
1955 Škola se stává dvoutřídní
1956 Zahájena stavba kravína
1956 V KD otevřen hostinec a provedena nástavba kanceláří MNV
1959 Rozšíření hřbitova
1961 Vybudována asfaltová vozovka na hlavním tahu obcí
1964 Dokončena stavba bytové jednotky pro ředitele školy
1965 Zahájen provoz v mateřské školce
1967 Dokončena přístavba a rekonstrukce školy
1971 Vybudováno výbojkové osvětlení obce
1972 Založení dechové hudby Trboušanka
1974 Otevření nové prodejny postavené v akci Z
1975 Zbudování asfaltové cesty na „Druhé straně“ a točny
1976 Dokončena stavba OMD nad obcí
1978 Zrušení malotřídní školy
1980 Integrace obce k Dolním Kounicím
1990 Dvě povodně po dvou velkých bouřkách
1990 Referendum o osamostatnění obce
1990 Zřízena veřejná telefonní stanice, později (1995) telefonní budka
1992 Vysazeny 2 lípy svobody

1992 Zrušen hostinec v kulturním domě
1992 Zavedeno elektrické zvonění
1994 Transformace JZD Pojihlaví na Pojihlaví a.s.
1996 Rekonstrukce střechy kulturního domu
1997 Plynofikace obce
2000 Založen svazek obcí Vodovod – Pravlov, Trboušany, Němčičky, Kupařovice
2001 Udělení obecního znaku a praporu a jejich svěcení
2003 Výstavba vodovodu
2007 Slavnostní otevření nového přísálí KD
2008 Otevření Hospůdky (část bývalé chřestovny)
2010 Vybudování farmy pro prarodičovský chov slepic
2015 Vybudování splašková kanalizace
2015 Opraveny všechny komunikace v obci (nový povrch)
2015 Založení spolku Šparglík, z. s.
2016 Vedení nízkého napětí elektrické energie přeloženo ze sloupů do země
2016 Vybudováno nové veřejné osvětlení